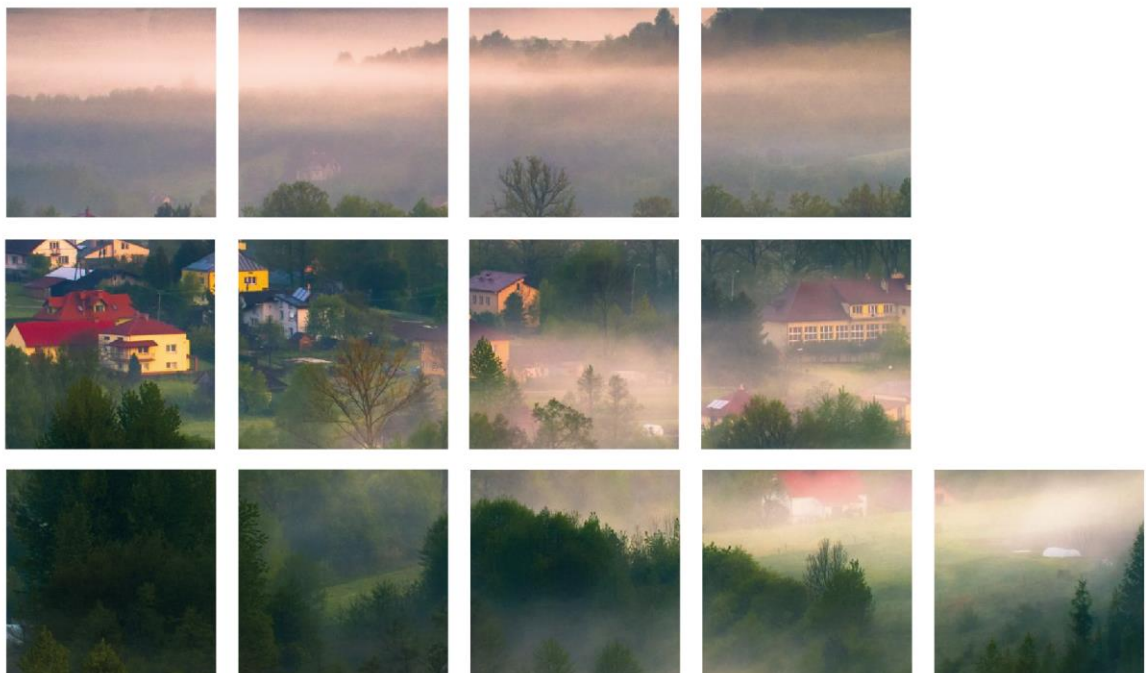

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Hyżne na lata 2023-2030

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

Opracowanie:

Spis treści

1. Wprowadzenie	4
2. Podstawa prawna	5
3. Charakterystyka, portret gminy	5
4. Diagnoza obszaru zdegradowanego	9
4.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego	9
4.1.1 Wyróżnione obszary porównawcze	12
4.1.2 Dobór kryteriów delimitacji obszaru zdegradowanego	13
4.2 Wskaźniki społeczne	16
4.3 Wskaźniki gospodarcze	29
4.4 Wskaźniki środowiskowe	31
4.4 Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne	34
4.6 Wskaźniki techniczne	40
4.7 Podsumowanie	44
5. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	47
Spis tabel i grafik	51

1. Wprowadzenie

Niniejsza diagnoza służy wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Hyżne.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 485, z 2023 r. poz. 28) jako **obszar zdegradowany** rozumie się: *obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym*. Ponadto, aby dany obszar mógł być uznany za obszar zdegradowany, musi występować na nim co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Grafika 1 Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego

Źródło: opracowanie własne

Obszar rewitalizacji zgodnie z art. 10. ust. 1 definiuje się jako: *obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust.1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację*.

W oparciu o zaproponowaną metodykę i katalog wskaźników będących kryteriami delimitacji, przedstawionymi w rozdziale *Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego*, dokonano analizy w sferach społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej na terenie Gminy Hyżne. Szczególne znaczenie dla wyznaczenia obszaru zdegradowano odgrywa sfera społeczna, w której koncentracja negatywnych zjawisk i występowanie kryzysu determinuje zasadność i możliwość prowadzenia działań rewitalizacyjnych. Głównymi interesariuszami procesu rewitalizacji są osoby

ze szczególnymi potrzebami, czyli takie, które ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajdują, muszą podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami.

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

2. Podstawa prawna

Delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji została opracowana w oparciu o zapisy Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. Dokument ten stanowi wieloletni program działań w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej; zmierzający do wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Przed opracowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji przeprowadzono delimitację, czyli wyznaczono obszar zdegradowany, na podstawie szczegółowych badań oraz analizy czynników w różnych sferach, mających wpływ na rozwój poszczególnych części gminy.

3. Charakterystyka, portret gminy

Gmina Hyżne położona jest w południowej części powiatu rzeszowskiego, w odległości około 20 km od Rzeszowa – stolicy województwa podkarpackiego i jednocześnie ośrodka wzrostu o znaczeniu regionalnym. Gmina graniczy od południowego wschodu z gminą Dynów, od północy z gminą Chmielnik, od północnego zachodu z gminą Tyczyn, od południowego zachodu z gminą Błażowa, od wschodu z gminą Jawornik Polski (powiat przeworski), a od północnego wschodu z gminą Markowa (powiat łańcucki). W skład Gminy Hyżne wchodzi 7 jednostek pomocniczych (sołectw): Brzezówka, Dylągówka, Grzegorzówka, Hyżne, Nieborów, Szklary oraz Wólka Hyżneńska. Podając za danymi Urzędu Gminy Hyżne liczba ludności gminy na koniec 2022 roku wyniosła 7 062. Gminę charakteryzuje dość stabilna sytuacja demograficzna (przyrost liczby mieszkańców), przy rosnącym odsetku osób w wieku poprodukcyjnym. W listopadzie 2021 r. gmina dołączyła do Stowarzyszenia Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego, stając się jednym z partnerów na rzecz integracji i rozwoju obszaru.

Poniżej w tabeli przedstawiono poziom wydatków majątkowych inwestycyjnych ponoszonych przez Gminę Hyżne w latach 2014 – 2021. Budżet na inwestycje wahał się w tych latach od kwoty 3,4 do 16,1 mln zł, a najwyższy odsetek wydatków majątkowych inwestycyjnych w wysokości 33,6% osiągnięto w 2020 roku. Tak znaczne różnice w tym zakresie dowodzą, że Gmina Hyżne pozyskuje środki

zewnątrzne na realizację ważnych dla mieszkańców inwestycji. Jest to bardzo ważna okoliczność biorąc pod uwagę planowany proces rewitalizacji.

Tabela 1 Wydatki majątkowe inwestycyjne Gminy Hyżne w latach 2014-2021

2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
wydatki majątkowe inwestycyjne Gminy Hyżne [zł]							
4 334 201	4 298 052	3 845 834	4 416 758	11 726 494	3 424 143	16 085 118	3 518 579
udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem [%]							
20,1	20,3	14,9	15,7	31,1	10,3	33,6	9,0

Źródło: GUS Bank Danych Lokalnych

Podając za Raportem o stanie gminy za 2021 rok w gminie Hyżne najczęściej występującymi powodami ubiegania się o pomoc społeczną w 2021 roku były kolejno: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Podstawowym dokumentem regulującym kwestie występujących problemów społecznych jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Hyżne na lata 2021-2030. Strategia wskazuje, że do słabych stron gminy Hyżne w aspekcie społecznym należy:

- Wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej, w tym w wieku produkcyjnym oraz poprodukcyjnym.
- Znaczny udział osób długotrwanie pobierających świadczenie.
- Brak placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.
- Brak placówek wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych.
- Wzrost liczby osób doprowadzonych i zatrzymanych do wytrzeźwienia oraz liczby zatrzymanych nietrzeźwych kierowców.
- Wzrost liczby rodzin osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- Wzrost liczby wszczętych procedur „Niebieskie Karty”.
- Znaczny wzrost dzieci dotkniętych przemocą w rodzinie.
- Wzrost wartości sprzedanego alkoholu.
- Brak działających klubów samopomocowych dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
- Wzrost liczby rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia z powodu bezrobocia.
- Wzrost liczby osób bezrobotnych.

Analizując dane statystyczne za ostatnie cztery lata wyraźnie widać, że łączna liczba przestępstw na terenie Gminy Hyżne wzrosła, w 2020 roku łącznie zanotowano 44 przestępstwa, natomiast w 2021 roku 98. Znacząco wzrosła liczba kradzieży i włamań oraz przypadków znęcania się fizycznego i psychicznego nad członkami rodziny.

Poniżej przedstawiono instytucje, które zajmują się rozwiązywaniem problemów społecznych na terenie gminy Hyżne. Należą do nich:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- Centrum Integracji i Rozwoju „Stara Mleczarnia”.
- Placówki oświatowe.
- Gminny Ośrodek Kultury.
- Gminna Biblioteka Publiczna.
- Placówki służby zdrowia.
- Organizacje pozarządowe, kościoły oraz inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W 2021 r. Gminny Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Hyżnem odbył 4 posiedzenia, powołanych zostało 14 grup roboczych, które prowadziły 15 spraw w ramach procedury Niebieska Karta. Podmiotami, które brały udział w pracach Zespołu oraz grup roboczych, a zarazem realizowały Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie były: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hyżnem, Komisariat Policji w Tyczynie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hyżnem, placówki oświatowe i ochrony zdrowia z terenu gminy Hyżne. Realizowane działania polegały na: edukacji, profilaktyce, poradnictwie, konsultacjach indywidualnych, monitorowaniu sytuacji rodzin.

W 2022 roku w gminie zainaugurowała działalność Gminna Rada Seniorów. Rada jest organem o charakterze konsultacyjnym, doradczym i inicjatywnym wobec władz Gminy Hyżne, z którymi współpracuje we wszystkich obszarach dotyczących osób starszych. Przedmiotem działania Rady jest m.in. inicjowanie działań na rzecz seniorów, upowszechnianie i promowanie współpracy władz samorządowych Gminy Hyżne ze środowiskiem działającym na rzecz osób starszych, wspieranie różnych form aktywności ludzi starszych, dążenie do umacniania międzypokoleniowych więzi społecznych, monitorowanie potrzeb seniorów zamieszkałych na terenie Gminy oraz podejmowanie działań zmierzających do budowy pozytywnego wizerunku seniorów.

W styczniu 2019 roku przy Gminnym Ośrodku Kultury w Hyżnem powstał Klub Seniora, który zrzesza osoby powyżej 60 roku życia – mieszkańców gminy Hyżne. W 2021 r. Członkowie Klubu Seniora „Aktywni”, przy wsparciu merytorycznym i finansowym Gminnego Ośrodka Kultury uczestniczyli w licznych przedsięwzięciach, a były to m.in. warsztaty informacyjno edukacyjne, warsztaty

rękodzielnicze, spotkania z ciekawymi ludźmi oraz okolicznościowe spotkania integracyjne, wyjazdy integracyjne i szkolenia.

W 2021 r. zadania publiczne Gminy Hyżne w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi obejmowały następujące obszary:

1. ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego;
2. wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej;
3. przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym;
4. podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej i pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.

Kwota przeznaczona w budżecie Gminy Hyżne na współpracę finansową osiągnęła poziom 35 tys. zł.

Na terenie gminy działają trzy piłkarskie kluby sportowe, które dzięki dotacji z budżetu Gminy Hyżne w wysokości 70 tys. zł (dane za 2021 rok) mogą kontynuować swoją działalność i szerzyć kulturę fizyczną na terenie gminy. Piłka nożna jest najpopularniejszym sportem w gminie, który skupia wielu kibiców. W 2021 roku na terenie gminy funkcjonowało 8 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Gmina Hyżne w roku 2021 przeznaczyła na bieżące utrzymanie gotowości bojowej jednostek OSP ogółem kwotę 224 042,87 zł.

Podstawowym dokumentem regulującym stan prawny zagospodarowania przestrzennego Hyżnego jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Hyżne. Dokument ten został uchwalony Uchwałą nr XXVI/134/01 Rady Gminy Hyżne z dnia 29 czerwca 2001 roku i był zmieniany dwukrotnie, tj.:

- zmiana nr 1/2015 Studium - Uchwałą Rady Gminy nr XIV/83/15 z dnia 29 grudnia 2015 roku.
- zmiana nr 2/2015 Studium - Uchwałą Rady Gminy nr XIV/84/15 z dnia 29 grudnia 2015 roku.

Studium określa politykę przestrzenną gminy w tym również zasady zagospodarowania przestrzennego służące realizacji celów publicznych. Przy planowaniu przestrzennym należy wziąć pod uwagę, że część gminy objęta jest ochroną wynikającą z ustanowienia na jej terenie Hyżneńsko - Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Uchwała Nr XXXIX/781/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013 r.). Na mocy tej uchwały przy ewentualnym planowaniu inwestycji należy uwzględnić nakazy, zakazy i ograniczenia z tego faktu wynikające.

4. Diagnoza obszaru zdegradowanego

4.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego

Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem strategicznym o charakterze lokalnym. Obszar, który zostanie poddany rewitalizacji, powinien zostać wyodrębniony w sposób szczegółowy, w oparciu o katalog wskaźników odnoszących się do sytuacji społeczno-gospodarczej jednostki. Przyjęta w niniejszym opracowaniu metodologia przeprowadzenia delimitacji obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji w Hyżnem, zakładała w głównej mierze oparcie się na mierzalnych zmiennych dotyczących sytuacji społecznej (z zakresu demografii, kapitału społecznego, bezpieczeństwa publicznego, pomocy społecznej i rynku pracy), gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej i technicznej na danym obszarze.

Pierwszy etap opracowania polegał na przeprowadzeniu tzw. analizy danych zastanych. Metoda ta opiera się na zgromadzeniu rzetelnych i przydatnych materiałów i danych statystycznych, które zostały w późniejszych etapach poddane analizie. Po wyselekcjonowaniu kluczowych informacji przeprowadzona została właściwa analiza, obejmująca w głównej mierze dokumenty i źródła danych zidentyfikowanych i uznanych za istotne dla procesu badawczego. W trakcie opracowywania i tworzenia niniejszego dokumentu zastosowano dwa podejścia, bazujące na analizie danych zastanych: statystyczne i przestrzenne. W ujęciu statystycznym dane zostały zgromadzone, a następnie poddane analizie i przetworzone na potrzeby niniejszego opracowania. W ujęciu przestrzennym posłużono się danymi, które zostały odniesione do przyjętych obszarów porównawczych.

Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji ma na celu zidentyfikowanie obszarów, na których koncentrują się negatywne zjawiska, po to, aby móc podjąć skuteczne działania przyczyniające się do wyprowadzenia tych obszarów ze stanu kryzysowego oraz umożliwiające prowadzenie zaplanowanej interwencji rozwojowej. Obszary deficytowe zostały wyznaczone z uwzględnieniem zmiennych przede wszystkim z zakresu sfery społecznej, a w następnej kolejności zmiennych pozaspołecznych, tj. ze sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Delimitacja przeprowadzona w ramach opracowywania niniejszego dokumentu obejmowała następujące etapy:

1. Podział obszaru gminy na jednostki statystyczne (zmodyfikowane jednostki pseudonaturalne).
2. Wybór kryteriów (zmiennych) delimitacji.
3. Przeprowadzenie szczegółowej analizy wskaźnikowej w zakresie problemów społecznych w wyodrębnionych obszarach (badanie ilościowe). W jej wyniku wyodrębniono obszary o szczególnym nasileniu problemów społecznych (metoda: analiza danych zastanych pozyskanych z Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hyżnem, Powiatowego

Urzędu Pracy w Rzeszowie, Komendy Miejskiej Policji w Rzeszowie), dokonano normalizacji danych zastanych (standaryzacja), a następnie opracowano syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej.

4. Przeprowadzenie analizy obszarów porównawczych pod kątem występowania problemów w sferze pozaspołecznej. Analizę czynników gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych przeprowadzono poprzez przedstawienie poszczególnych czynników zarówno w skali ilościowej, jak i jakościowej. Uzyskane wyniki stanowiły podstawę do wyłonienia obszaru, który zostanie poddany rewitalizacji.
5. Wyodrębnienie obszarów porównawczych, które cechują się najwyższym stopniem zdegradowania w wymiarze społecznym i pozaspołecznym.
6. Wyodrębnienie obszaru rewitalizacji – obszaru o szczególnym nasileniu problemów społecznych, uwzględniającego ustawowe wskaźniki obligatoryjne dotyczące powierzchni (maksymalnie 20% powierzchni gminy) oraz ludności (maksymalnie 30% wszystkich zamieszkujących gminę).

Dla skutecznego przeprowadzenia tego procesu wykorzystano podział na obszary porównawcze, które wyznaczone zostały w oparciu o powiązania funkcjonalne, uwarunkowania historyczne oraz naturalne granice. Kolejnym etapem było przeprowadzenie analizy porównawczej w obrębie wyłonionych obszarów, co umożliwiło wskazanie obszaru znajdującego się w szczególnie trudnej sytuacji ze względu na koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, a także odnotowano współwystępowanie niepożądanych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Wyodrębniono następujące obszary porównawcze (jednostki urbanistyczne):

- Obszar 1 Sołectwo Brzezówka,
- Obszar 2 Sołectwo Dylągówka,
- Obszar 3 Sołectwo Grzegorzówka,
- Obszar 4 Sołectwo Hyżne,
- Obszar 5 Sołectwo Nieborów,
- Obszar 6 Sołectwo Szklary,
- Obszar 7 Sołectwo Wólka Hyżneńska.

Przy doborze jednostek porównawczych posiłkowano się przede wszystkim zapisami Statutu Gminy Hyżne, jak również opiniami przedstawicieli samorządu gminy Hyżne. Statut Gminy wprost wskazuje jednostki pomocnicze (sołectwa), które zastosowano do prowadzonej delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Warto podkreślić, że Statut nakazuje, aby jednostka pomocnicza (sołectwo) obejmowało obszar możliwie jednorodny ze względu na układ osadniczy

i przestrzenny oraz więzi społeczne i gospodarcze, zapewniające zdolność wykonywania zadań publicznych. Z tego względu do delimitacji zastosowano podział przyjęty w Statucie Gminy Hyżne. Podział gminy na jednostki porównawcze przedstawione są na poniższym załączniku graficznym.

Grafika 2 Podział ewidencyjny Gminy Hyżne

Źródło: opracowanie własne

4.1.1 Wyróżnione obszary porównawcze

W ramach prowadzonych prac posłużono się podziałem na jednostki porównawcze i wyróżniono 7 obszarów, które poddane zostały dalszej analizie. Podział obszaru gminy na jednostki urbanistyczne z uwzględnieniem powierzchni oraz liczby mieszkańców przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2 Zestawienie obszarów porównawczych (ewidencyjnych) w ramach programu rewitalizacji

Obszary porównawcze		Powierzchnia [ha]	Udział powierzchni	Ludność [os]	Udział ludności
Sołectwo Brzezówka	Obszar 1	523	10,2%	595	8,4
Sołectwo Dylągówka	Obszar 2	959	18,7%	1 019	14,4
Sołectwo Grzegorzówka	Obszar 3	489	9,5%	572	8,1
Sołectwo Hyżne	Obszar 4	1 563	30,5%	2 859	40,5
Sołectwo Nieborów	Obszar 5	333	6,5%	318	4,5
Sołectwo Szklary	Obszar 6	961	18,8%	950	13,5
Sołectwo Wólka Hyżneńska	Obszar 7	297	5,8%	749	10,6
Gmina ogółem	Całość	5 126	100,0%	7 062	100,0

Źródło: opracowanie własne

Poniższa grafika prezentuje podział gminy na wskazane obszary porównawcze.

Grafika 3 Podział gminy na jednostki urbanistyczne

podkład mapowy: © autorzy OpenStreetMap

Źródło: opracowanie własne

4.1.2 Dobór kryteriów delimitacji obszaru zdegradowanego

Dla prawidłowego przeprowadzenia delimitacji analizowanych obszarów konieczny był wybór odpowiednich zmiennych, które w sposób istotny je różnicują. Ze względu na charakter gminy i występujące w nim zjawiska społeczne, jak również gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno - funkcjonalne i techniczne, konieczne było zbadanie szeregu zmiennych i wypracowanie katalogu umożliwiającego analizę na każdym poziomie wskazanym w Ustawie o rewitalizacji. Przyjęcie takiej metodologii pracy umożliwi pokazanie problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych i infrastrukturalnych na najbardziej szczegółowym poziomie. Przeprowadzone prace umożliwiły wypracowanie zbioru zmiennych zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Tabela 3 Kryteria delimitacji

Kategoria	Zmienna	Opis zmiennej
Sfera społeczna	Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców	Wskaźnik dotyczący aspektu demograficznego. Obliczony jako różnica między liczbą urodzeń i zgonów na danym obszarze, podawany w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców.
	Saldo migracji na 1 000 mieszkańców	Wskaźnik dotyczący aspektu ruchów ludnościowych. Obliczony jako różnica między liczbą zameldowanych a wymeldowanych na danym obszarze, podawany w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców.
	Wskaźnik obciążenia demograficznego	Wskaźnik obrazujący relację osób w wieku produkcyjnym (wiek zdolności do pracy, tj. dla mężczyzn grupa wieku 18-64 lata, dla kobiet - 18-59 lat) do pozostałych grup wiekowych.
	Liczba osób bezrobotnych na 1 000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy dotyczący osób poszukujących pracy i zarejestrowanych jako bezrobotne. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej liczbę osób bezrobotnych na 1 000 mieszkańców.
	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Wskaźnik dotyczący sytuacji związanej z rynkiem pracy. Wskazuje on procentowy udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym.
	Liczba klientów pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi ośrodka pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący stan lokalnej społeczności w zakresie liczby klientów ośrodka pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.
	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1 000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący poziom zapotrzebowania na świadczenia przez osoby z niepełnosprawnością (lub ze względu na niepełnosprawność) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.
	Liczba przestępstw na 1 000 mieszkańców	Wskaźnik dotyczący bezpieczeństwa na danym obszarze. Zmienna przedstawiana jako liczba zdarzeń zakwalifikowanych jako przestępstwo w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców.
	Liczba zdarzeń drogowych na 1 000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący sytuację w zakresie naruszeń bezpieczeństwa i prawa drogowego odnoszącą się do liczby zarejestrowanych zdarzeń drogowych. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę zdarzeń drogowych na 1 000 mieszkańców.

Kategoria	Zmienna	Opis zmiennej
	Liczba organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom aktywności społecznej mieszkańców poszczególnych obszarów gminy. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych organizacji pozarządowych do liczby ludności.
	Uczestnicy / uczestniczki zajęć sportowych	Procentowy udział uczestników zajęć sportowych w liczbie uczniów szkół podstawowych dla danej jednostek porównawczych.
Sfera gospodarcza	Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom rozwoju przedsiębiorczości w poszczególnych obszarach, prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych działalności gospodarczych do liczby ludności.
	Udział wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do nowo zarejestrowanych	Wartość obrazujący stosunek liczby wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych do tych nowo zarejestrowanych na danym obszarze porównawczym.
Sfera środowiskowa	Ilość wyrobów/ mieszkańca [kg/mieszkańca]	Wskaźnik zagrożenia wyrobami azbestowymi dla mieszkańców. Wskaźnik pokazuje ile kg wyrobów azbestowych przypada średnio na jednego mieszkańca.
	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Wskaźnik opisujący jaki odsetek budynków w poszczególnych obszarach znajduje się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym. Zmienna wyrażana w wartościach procentowych.
	Średnie roczne stężenie PM2.5	Wskaźnik dotyczy jakości powietrza w poszczególnych obszarach i wyrażany jest w postaci stężenia pyłów zawieszonych PM2.5
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Dostępność usług społecznych (apteki, biblioteki, banki, poczta, urząd, instytucje kultury, świetlice) na 1000 mieszkańców	Wskaźnik określa poziom dostępności instytucji publicznych. Poddano go ocenie na podstawie liczby aptek, bibliotek, banków, urzędów pocztowych, urzędów, instytucji kultury, świetlic na 1 000 mieszkańców (w znaczeniu organizacyjnym).
	Udział terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem	Wskaźnik prezentujący dostęp do terenów rekreacyjnych w poszczególnych obszarach. Wskaźnik został oceniony na podstawie danych przestrzennych obrazujących liczbę terenów rekreacyjnych (placów zabaw, siłowni terenowych, obiektów małej architektury) w odniesieniu do powierzchni.
	Dostępność komunikacyjna	Wskaźnik pokazuje dostępność przystanków w poszczególnych obszarach. Wyrażony jest on jako procentowy udział przystanków w danym obszarze do ogółu przystanków w gminie.
	Dostępność infrastruktury turystycznej na km2	Długość szlaków turystycznych pieszych w stosunku do powierzchni
	Dostępność opieki zdrowotnej na 1 000 mieszkańców	Liczba podmiotów opieki zdrowotnej wg PKD (86) w stosunku do liczby mieszkańców.
	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Tereny biologicznie czynna [m ²] w odniesieniu do powierzchni.
Sfera techniczna	Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	Wskaźnik odnoszący się do liczby zabytków oraz pomników przyrody na danym obszarze. Zmienna wyrażona jako średnia

Kategoria	Zmienna	Opis zmiennej
		liczba takich obiektów w przeliczeniu na km ² .
	Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	Wskaźnik dotyczący dostosowania budynków użyteczności publicznej do wymagań związanych z termomodernizacją. Zmienna obliczona jako liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji w stosunku do ogólnej liczby obiektów użyteczności publicznej.
	Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	Wskaźnik odnoszący się do dostosowania budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Wskaźnik wyrażony jako wartość procentowa w ogóle budynków użyteczności publicznej na danym obszarze.

Źródło: opracowanie własne

Powyżej wymienione zmienne zostały zaprezentowane w kolejnych rozdziałach oraz szczegółowo omówione i przedstawione w formie graficznej.

4.2 Wskaźniki społeczne

W analizie sfery społecznej wykorzystano wskaźniki, które w sposób syntetyczny pokazują stan oraz poziom występowania problemów społecznych w poszczególnych jednostkach wyodrębnionych w gminie. Zgromadzone dane pozwalają na wyróżnienie następujących grup wskaźników:

- sytuacja demograficzna,
- pomoc społeczna,
- bezrobocie,
- bezpieczeństwo publiczne,
- kapitał społeczny.

Dobór zmiennych pozwolił na wyselekcjonowanie tych obszarów gminy, w których koncentracja i natężenie negatywnych zjawisk jest najwyższe, co wskazuje na występowanie stanu kryzysowego. W analizie wykorzystano dane pozyskane z Urzędu Gminy oraz innych instytucji: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy w Rzeszowie, Komendy Policji.

Pierwszą analizowaną zmienną w ramach opracowywania sfery społecznej jest przyrost naturalny w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. Został on wyliczony na podstawie liczby urodzeń i zgonów w 2022 r. W poniższej tabeli zaprezentowano dane dla poszczególnych obszarów.

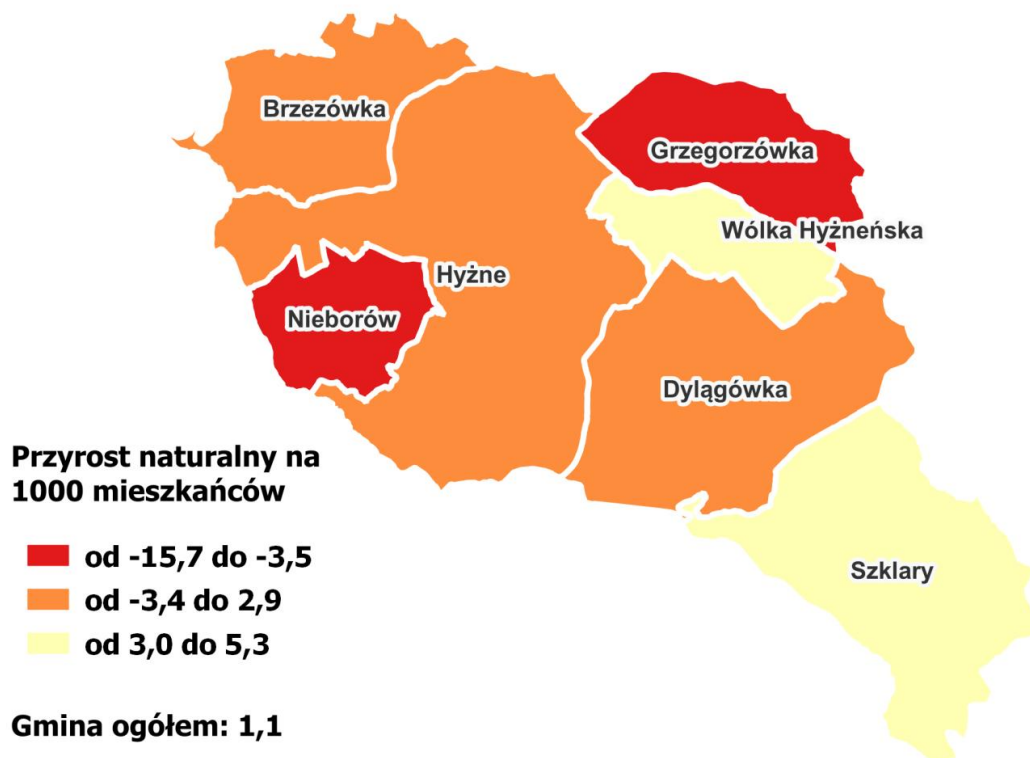
Wartość wskaźnika dla całej gminy był dodatni, co wynika z przeważającej liczby urodzeń (82) nad zgonami (74); z bilansem plus (+) 8 osób. Najmniej korzystną sytuację i ujemny przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców odnotowano na obszarze 5 Nieborów (-15,7) oraz obszarze 1 Brzeźówka (- 3,4). Za obszar o największym potencjale demograficznym należy uznać obszar 6 Szklary, na którym wartość wskaźnika wyniosła 5,3. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 4 Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców
Obszar 1	Brzeźówka	3	5	-2	-3,4
Obszar 2	Dylągówka	17	14	3	2,9
Obszar 3	Grzegorzówka	4	7	-3	-5,2
Obszar 4	Hyżne	37	30	7	2,4
Obszar 5	Nieborów	1	6	-5	-15,7
Obszar 6	Szklary	12	7	5	5,3
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	8	5	3	4,0
Gmina		82	74	8	1,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Hyżne

Grafika 4 Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Hyżne

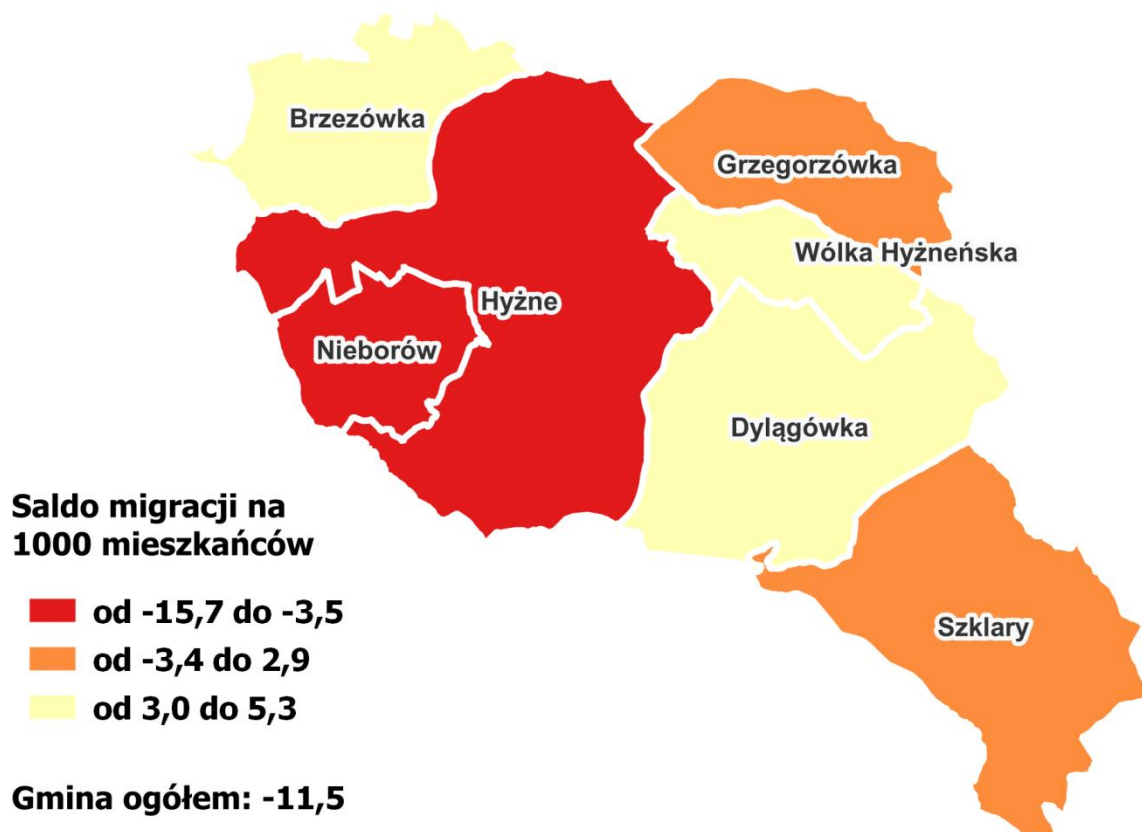
Następny wskaźnik wskazuje wysoką lub niską atrakcyjność osiedleńczą poszczególnych jednostek porównawczych (sołectw) w gminie Hyżne. Niska atrakcyjność osiedleńcza może w konsekwencji prowadzić do depopulacji poszczególnych obszarów gminy. Zgromadzone dane wskazują, iż największa liczba mieszkańców w ramach ruchów migracyjnych opuszcza obszar 4 Hyżne oraz 5 Nieborów (-15,7 na 1 000 mieszkańców). Warto podkreślić, że na żadnym z obszarów nie odnotowano dodatniego salda migracji (wyższą liczbę osób zameldowanych niż wymeldowanych). Gmina nie korzysta w sposób wymierny z procesów demograficznych wewnątrz Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego, polegających na osiedlaniu się mieszkańców Rzeszowa w okolicznych gminach wiejskich. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 5 Saldo migracji na 1 000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Zameldowania	Wymeldowania	Saldo migracji	Saldo migracji na 1000 mieszkańców
Obszar 1	Brzezówka	21	25	-4	-6,7
Obszar 2	Dylągówka	45	48	-3	-2,9
Obszar 3	Grzegorzówka	19	25	-6	-10,5
Obszar 4	Hyżne	68	113	-45	-15,7
Obszar 5	Nieborów	8	13	-5	-15,7
Obszar 6	Szklary	11	23	-12	-12,6
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	25	31	-6	-8,0
Gmina		197	278	-81	-11,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Hyżne

Grafika 5 Saldo migracji na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Hyżne

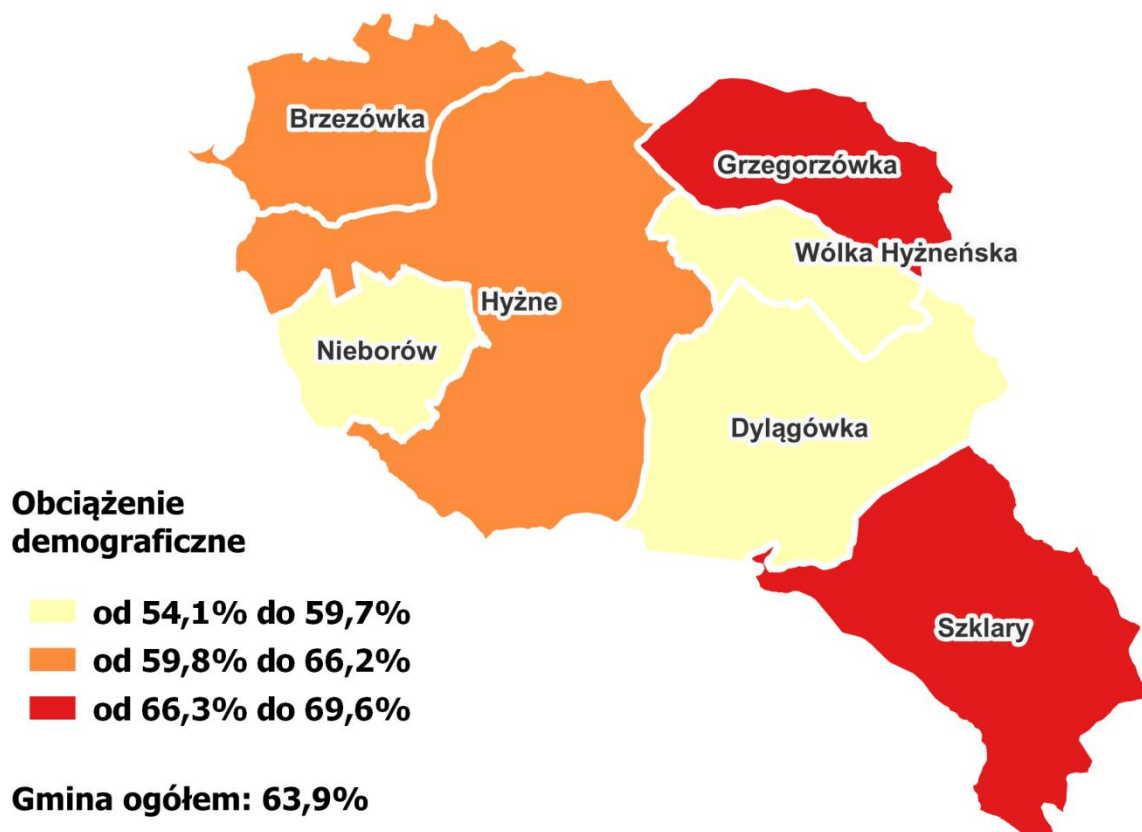
Wskaźnik obciążenia demograficznego rozumiemy jako relację osób w wieku produkcyjnym (wiek zdolności do pracy, tj. dla mężczyzn grupa wieku 18-64 lata, dla kobiet - 18-59 lat) do pozostałych grup wiekowych. Analiza w tym zakresie wykazała, że obszar 6 Szklary (69,6%) oraz 3 Grzegorzówka (68,7%) posiada najwyższy stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do tych w wieku produkcyjnym. Średnia dla gminy wynosi 63,9%. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 6 Wskaźnik obciążenia demograficznego

Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym	Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	Obciążenie demograficzne
Obszar 1	Brzezówka	237	358	66,2%
Obszar 2	Dylągówka	381	638	59,7%
Obszar 3	Grzegorzówka	233	339	68,7%
Obszar 4	Hyżne	1 134	1 725	65,7%
Obszar 5	Nieborów	115	203	56,7%
Obszar 6	Szklary	390	560	69,6%
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	263	486	54,1%
Gmina		2 753	4309	63,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Hyżne

Grafika 6 Wskaźnik obciążenia demograficznego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Hyżne

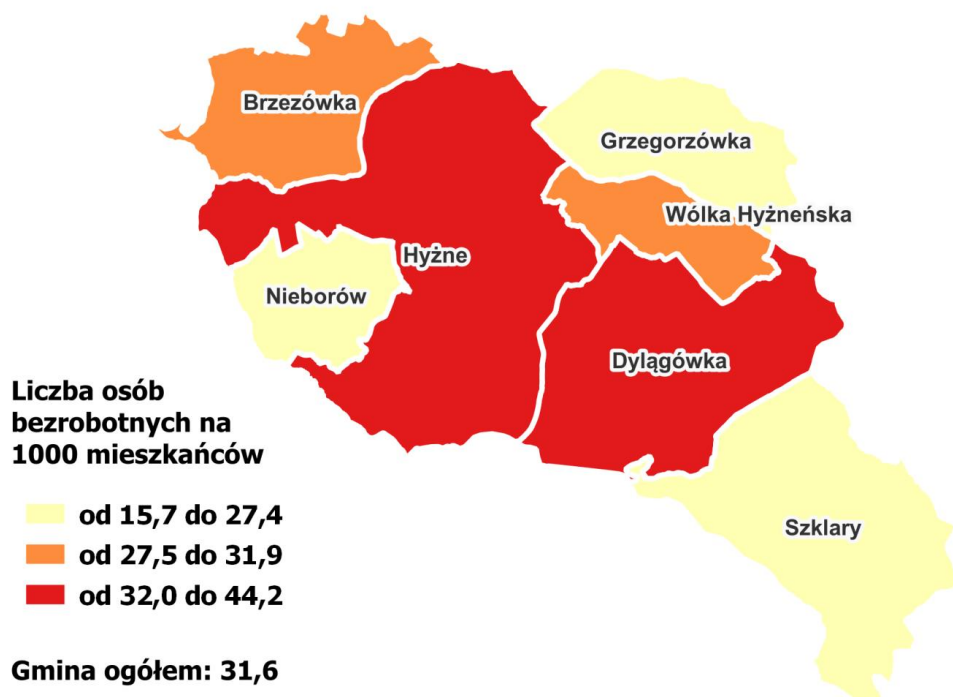
Według danych pozyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Rzeszowie liczba bezrobotnych w gminie Hyżne wynosiła 223, co stanowiło 3,16% ogólnej liczby mieszkańców gminy. Wskaźnik liczby osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wynosił w gminie wyniósł 31,6. Biorąc pod uwagę obszary porównawcze, to najwyższy wskaźnik liczby bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców zanotowano w Dylągówce (44,2), Hyżnem (32,2) oraz Brzezówce (31,9). Najkorzystniej w tym zakresie wypada sołectwo Nieborów (15,7). Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 7 Liczba osób bezrobotnych na 1 000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców
Obszar 1	Brzezówka	595	19	31,9
Obszar 2	Dylągówka	1 019	45	44,2
Obszar 3	Grzegorzówka	572	13	22,7
Obszar 4	Hyżne	2 859	92	32,2
Obszar 5	Nieborów	318	5	15,7
Obszar 6	Szklary	950	26	27,4
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	749	23	30,7
Gmina		7 062	223	31,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Rzeszowie

Grafika 7 Liczba osób bezrobotnych na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Rzeszowie

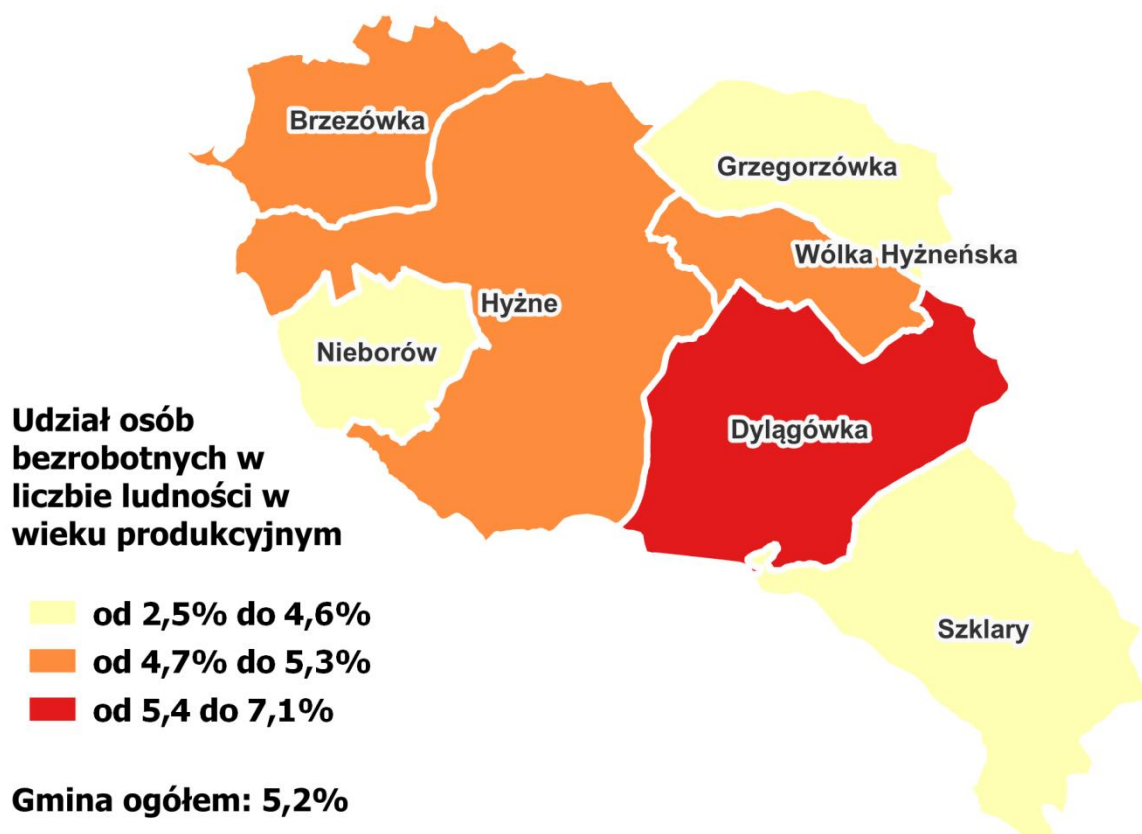
Kolejnym ważnym wskaźnikiem pokazującym realny wymiar bezrobocia jest przedstawienie liczby osób bezrobotnych w odniesieniu do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym. Według terminologii Głównego Urzędu Statystycznego jest to tzw. stopa bezrobocia, czyli udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. Ogółem w gminie Hyżne zarejestrowane w Urzędzie Pracy osoby bezrobotne stanowią 5,2% osób w wieku produkcyjnym. W sołectwie Dylągówka wskaźnik ten jest najwyższy i wynosi 7,1%, najmniejszy z kolei jest w sołectwie Nieborów (2,5%). Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 8 Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym
Obszar 1	Brzezówka	358	19	5,3%
Obszar 2	Dylągówka	638	45	7,1%
Obszar 3	Grzegorzówka	339	13	3,8%
Obszar 4	Hyżne	1 725	92	5,3%
Obszar 5	Nieborów	203	5	2,5%
Obszar 6	Szklary	560	26	4,6%
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	486	23	4,7%
Gmina		4309	223	5,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Rzeszowie

Grafika 8 Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Rzeszowie

Kolejnym wskaźnikiem obrazującym zapotrzebowanie na usługi publiczne z zakresu pomocy społecznej świadczonej przez Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Hyżnem jest liczba klientów ośrodka pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców. Ośrodek prowadzi działalność zgodnie z wytyczonymi ustawowymi kierunkami, koncentrując się na:

- Aktywizacji i integracji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- Stworzeniu systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- Stworzeniu zintegrowanego systemu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie,
- Stworzeniu zintegrowanego systemu wsparcia osób starszych i z niepełnosprawnościami.

Mieszkańcy borykający się z problemami społecznymi i będący w trudnej sytuacji życiowej są kluczowymi interesariuszami działań rewitalizacyjnych. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, to właśnie występowanie kryzysu w sferze społecznej determinuje miejsce, w którym powinny być prowadzone intensywne działania rewitalizacyjne. Ważnym czynnikiem określającym skalę problemów społecznych jest wskaźnik liczby osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na liczbę mieszkańców. Analiza wykazała, że średnio dla gminy wskaźnik liczby klientów pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców wynosi 34. Najwyższy jest notowany na obszarze 1 – Brzezówka (43,7), Wólka Hyżneńska

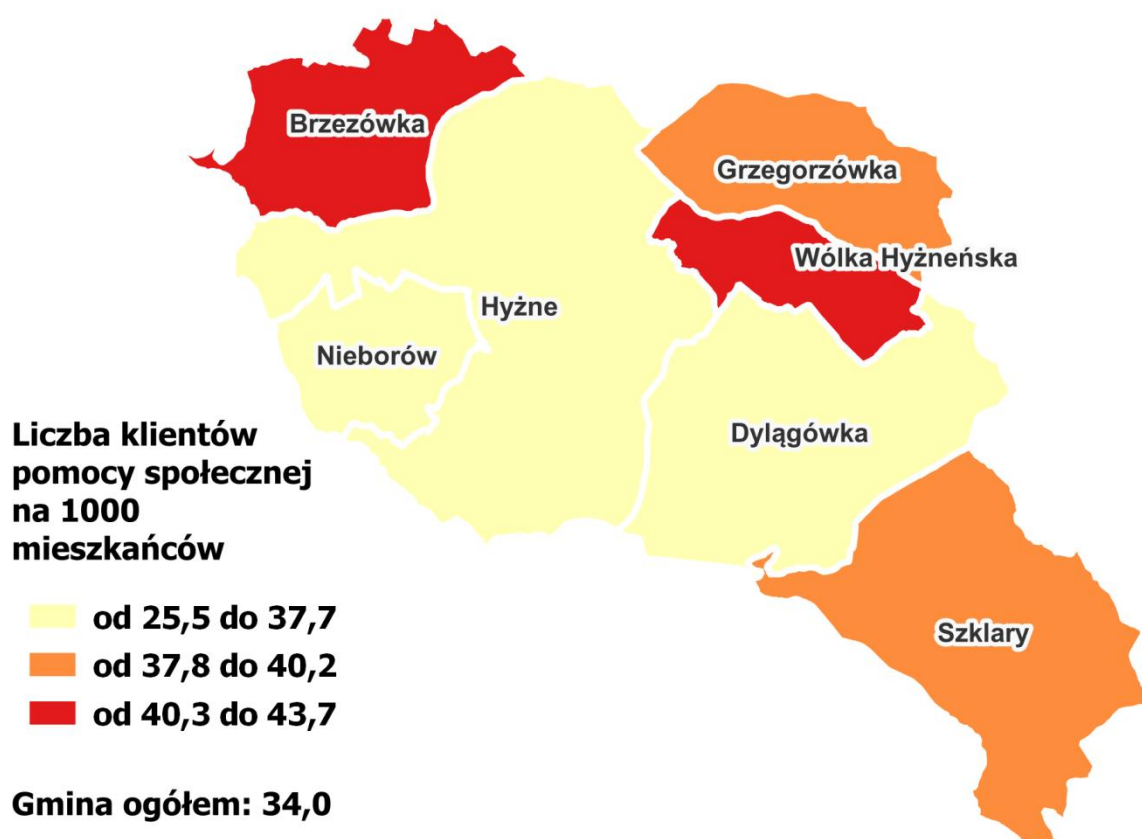
(41,4); najmniejszy z kolei na obszarze 2 Dylągówka. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 9 Liczba klientów ośrodka pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców	Liczba klientów ośrodka pomocy społecznej ogółem	Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców
Obszar 1	Brzezówka	595	26	43,7
Obszar 2	Dylągówka	1 019	26	25,5
Obszar 3	Grzegorzówka	572	23	40,2
Obszar 4	Hyżne	2 859	86	30,1
Obszar 5	Nieborów	318	12	37,7
Obszar 6	Szklary	950	36	37,9
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	749	31	41,4
Gmina		7 062	240	34,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hyżnem

Grafika 9 Liczba klientów pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hyżnem

Kolejnym z analizowanych aspektów w sferze społecznej jest sytuacja osób z niepełnosprawnością, a zwłaszcza intensywność w zakresie udzielanych świadczeń z tego tytułu. Podając za danymi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hyżnem 62 osoby w gminie otrzymują pomoc finansową z tego tytułu. Łącznie w gminie w 2022 roku udzielono 3 525 świadczeń pieniężnych. Najwyższy wskaźnik liczby udzielonych świadczeń ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców

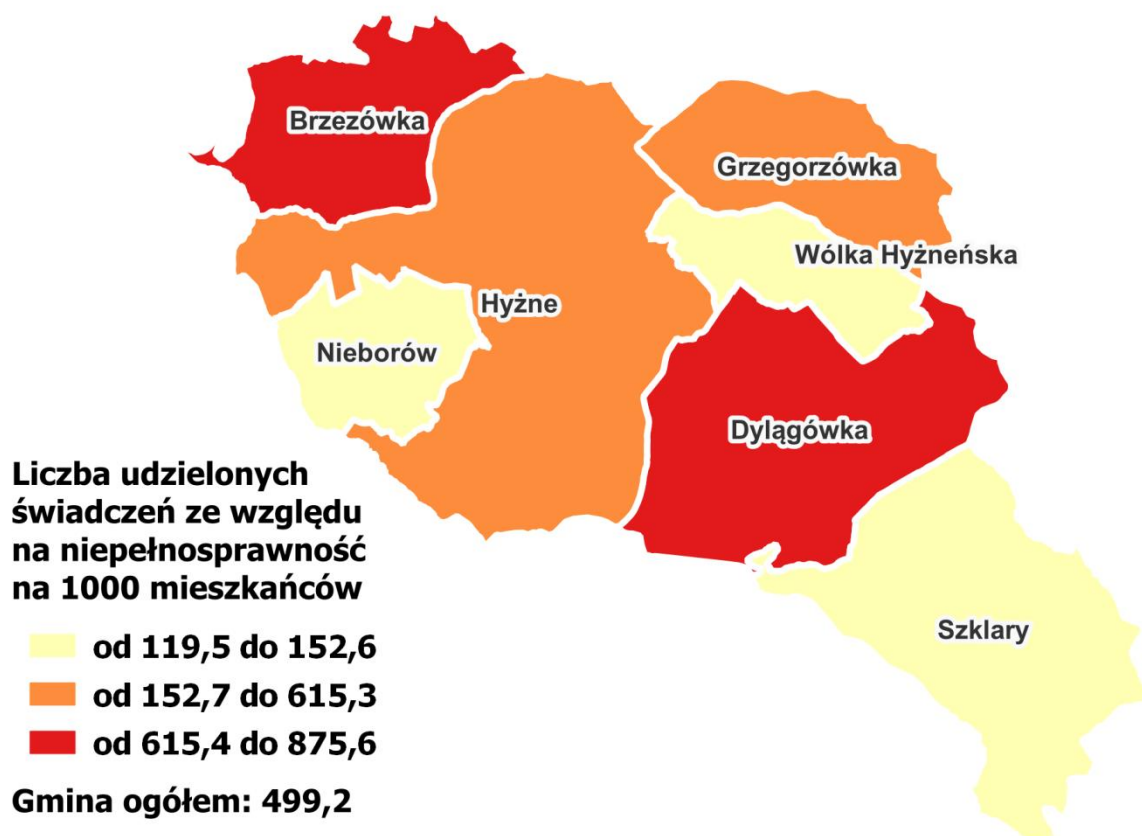
odnotowano w sołectwie Brzeźówka 875,6; Dylągówka 720,3 oraz Hyżne 615,3, przy średniej dla gminy wynoszącej 499,2. Sołectwo Hyżne zamieszkuje największa liczba osób z niepełnosprawnością. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 10 Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1 000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Liczba udzielonych świadczeń z tytułu niepełnosprawności	Liczba mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców
Obszar 1	Brzeźówka	521	595	875,6
Obszar 2	Dylągówka	734	1 019	720,3
Obszar 3	Grzegorzówka	216	572	377,6
Obszar 4	Hyżne	1759	2 859	615,3
Obszar 5	Nieborów	38	318	119,5
Obszar 6	Szklary	145	950	152,6
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	112	749	149,5
Gmina		3 525	7 062	499,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hyżnem

Grafika 10 Liczba udzielonych świadczeń ze względu na niepełnosprawność na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hyżnem

Kolejnym z analizowanych aspektów w sferze społecznej jest bezpieczeństwo publiczne. Do analizy wykorzystano dane pozyskane z Komendy Miejskiej Policji w Rzeszowie. Według gromadzonych przez Policję statystyk, liczba przestępstw popełnionych w 2022 r. w gminie wynosiła 61, z czego najwięcej

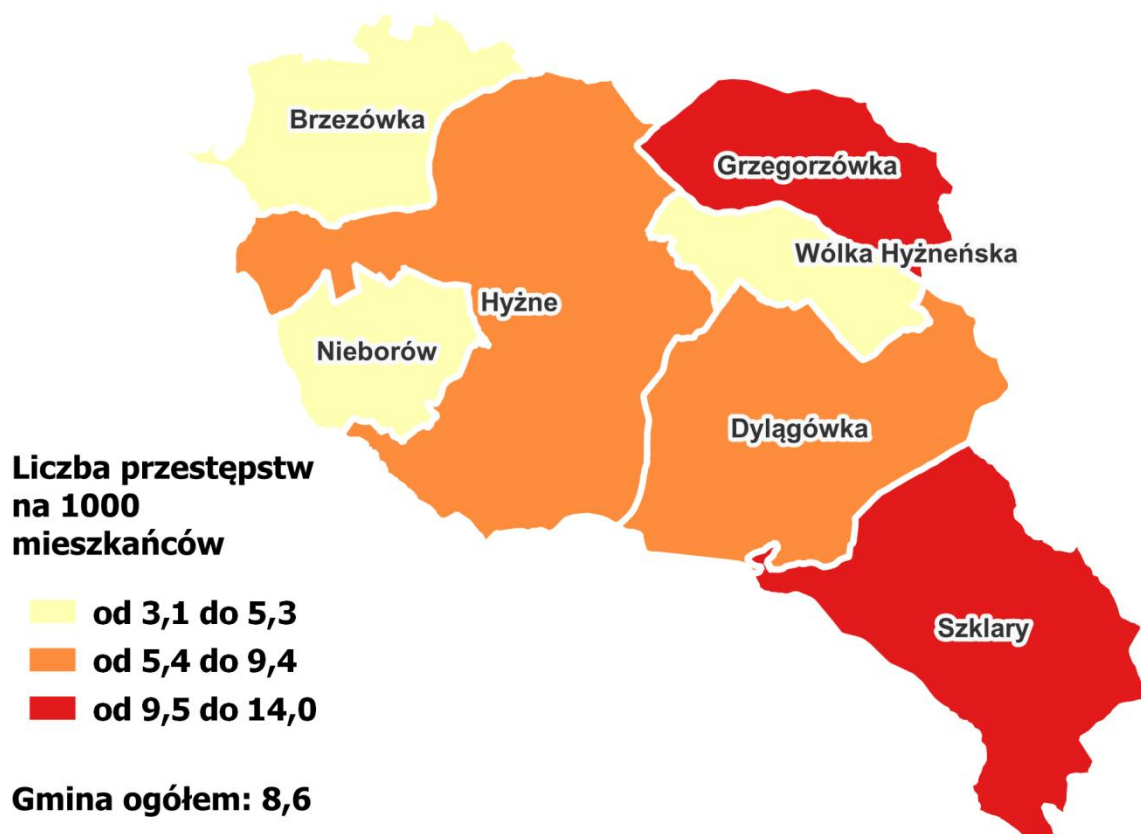
odnotowano na obszarze 4 Hyżne. Wartość referencyjna wskaźnika liczby przestępstw na 1 000 mieszkańców w Hyżnem wynosi 8,6. Najwyższe wartości odnotowano w obszarach 3 Grzegorzówka (14,0), 6 Szklary (10,5) oraz 4 Hyżne (9,4). Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 11 Liczba przestępstw na 1 000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców	Liczba przestępstw	Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców
Obszar 1	Brzezówka	595	3	5,0
Obszar 2	Dylągówka	1 019	8	7,9
Obszar 3	Grzegorzówka	572	8	14,0
Obszar 4	Hyżne	2 859	27	9,4
Obszar 5	Nieborów	318	1	3,1
Obszar 6	Szklary	950	10	10,5
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	749	4	5,3
Gmina		7 062	61	8,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KMP w Rzeszowie

Grafika 11 Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KMP w Rzeszowie

W Hyżnem w 2022 roku odnotowano łącznie 38 zdarzeń w ruchu drogowym – wypadków (wypadek drogowy - to zdarzenie, gdzie oprócz strat materialnych są osoby poszkodowane biorące udział w zdarzeniu - kierujący, pasażerowie, piesi). W przypadku wskaźnika liczby zdarzeń drogowych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wartość powyżej średniej dla Gminy Hyżne wystąpiła na trzech

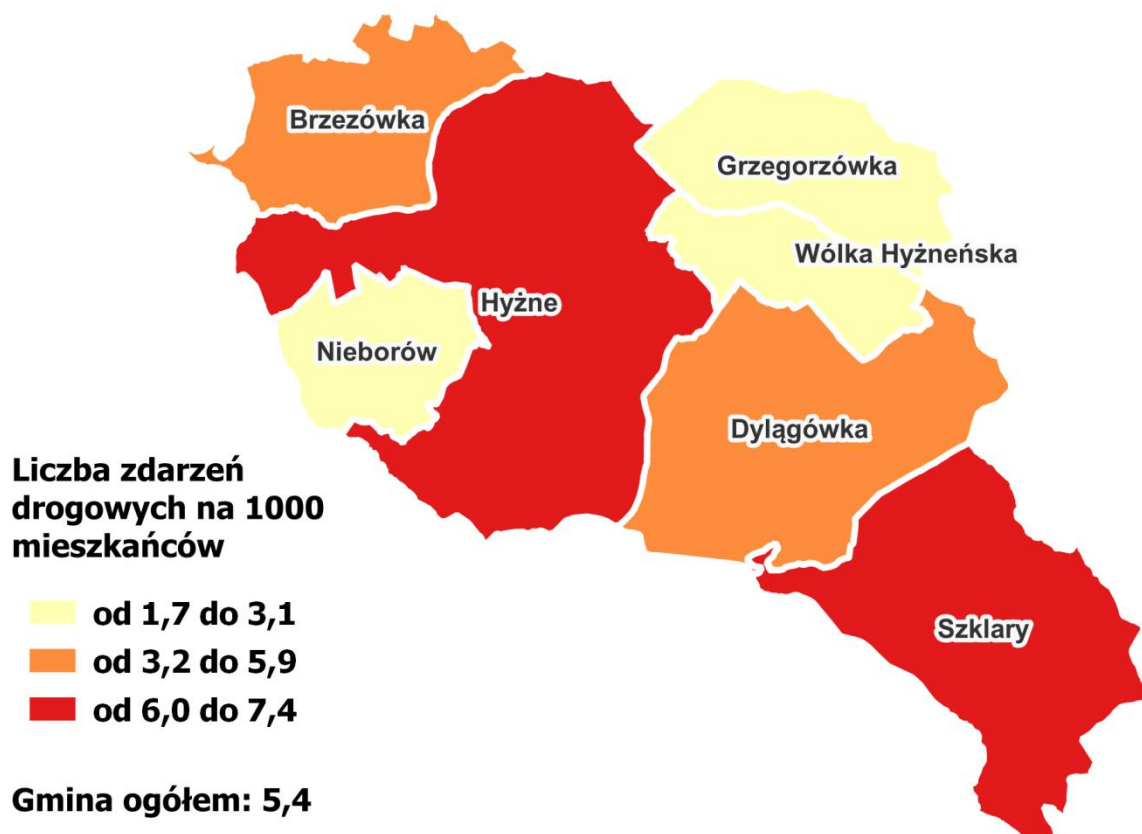
obszarach - 2 Dylągówka, 4 Hyżne oraz 6 Szklary. Wpływ na to może mieć stan infrastruktury drogowej oraz funkcjonujący układ komunikacyjny. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 12 Liczba zdarzeń drogowych na 1 000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców	Zdarzenia drogowe	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców
Obszar 1	Brzezówka	595	2	3,4
Obszar 2	Dylągówka	1 019	6	5,9
Obszar 3	Grzegorzówka	572	1	1,7
Obszar 4	Hyżne	2 859	19	6,6
Obszar 5	Nieborów	318	1	3,1
Obszar 6	Szklary	950	7	7,4
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	749	2	2,7
Gmina		7 062	38	5,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KMP w Rzeszowie

Grafika 12 Liczba zdarzeń drogowych na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KMP w Rzeszowie

Ostatnią analizowaną w obszarze społecznym zmienną jest aktywność mieszkańców, wyrażona liczbą organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców. Na terenie gminy Hyżne zarejestrowanych jest 20 organizacji pozarządowych (podając za KRS), co w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców daje wskaźnik 2,8. Trzy z wyróżnionych obszarów osiągnęły najniższe wyniki. Są to: obszar 2 Dylągówka, obszar

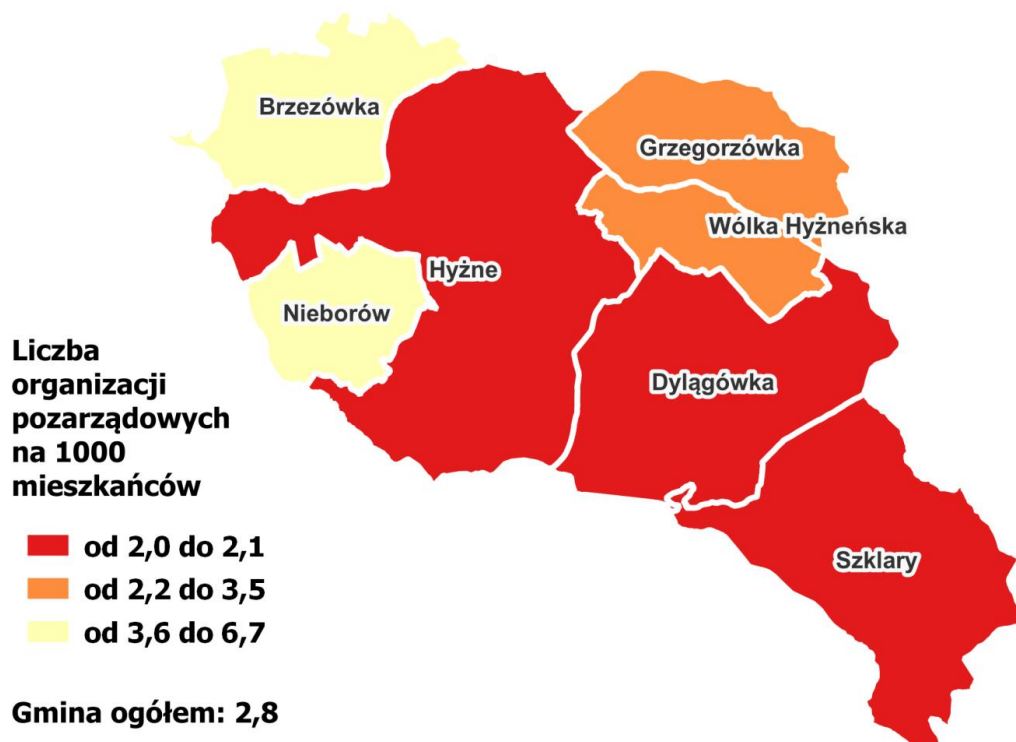
4 Hyżne oraz obszar 6 Szklary. Najwięcej organizacji pozarządowych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców odnotowano na obszarze 1 Brzeźówka. Jeżeli chodzi o ogólną liczbę organizacji pozarządowych to najwięcej z nich – 6, zarejestrowanych jest na obszarze 4 Hyżne. Stanowi to 30% ogólnej liczby organizacji III sektora zarejestrowanych w gminie. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 13 Liczba organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców
Obszar 1	Brzeźówka	595	4	6,7
Obszar 2	Dylągówka	1 019	2	2,0
Obszar 3	Grzegorzówka	572	2	3,5
Obszar 4	Hyżne	2 859	6	2,1
Obszar 5	Nieborów	318	2	6,3
Obszar 6	Szklary	950	2	2,1
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	749	2	2,7
Gmina		7 062	20	2,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KRS

Grafika 13 Liczba organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KRS

Czytelnictwo to rodzaj uczestnictwa w kulturze. Jest to proces kulturotwórczy, przyczyniający się do rozwoju społeczności lokalnej, pobudzających ciekawości świata. Dostęp do bibliotek i korzystanie z ich zasobów jest ważnym czynnikiem udziału w życiu społecznym / kulturalnym / intelektualnym. Z tego względu na potrzeby prowadzonej delimitacji dokonano analizy liczby czytelników bibliotek

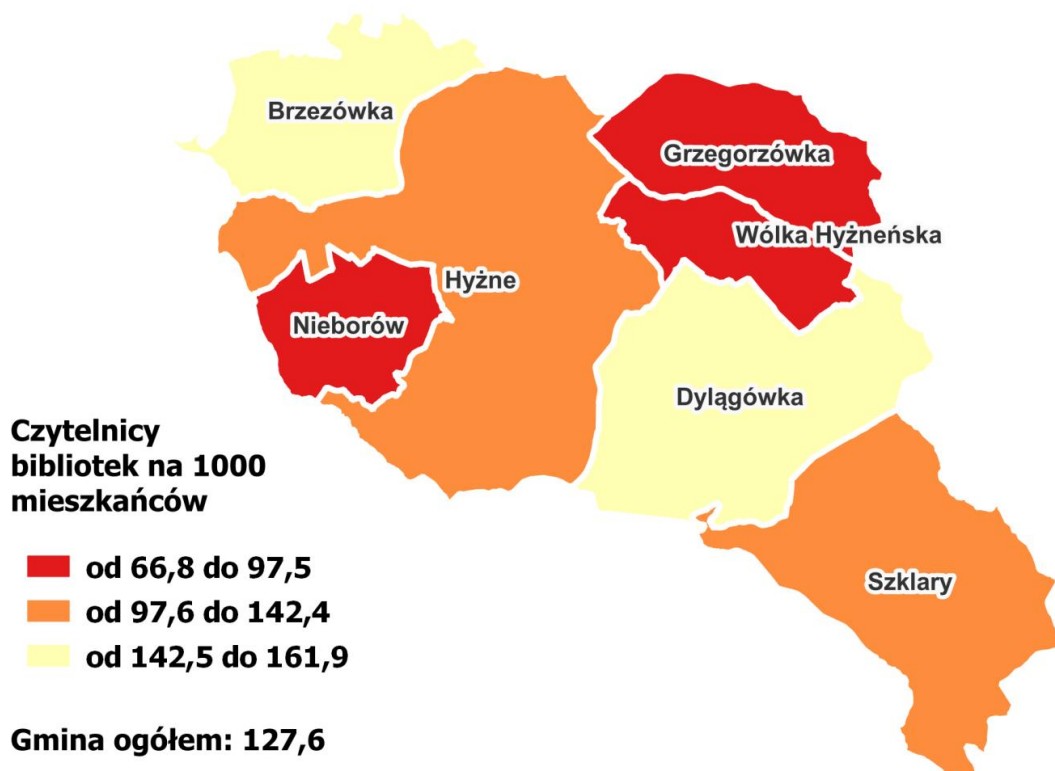
publicznych w odniesieniu do liczby mieszkańców poszczególnych jednostek porównawczych. Z analizy wynika, że łącznie na terenie gminy do bibliotek zapisanych jest 901 osób (co stanowi ponad 12% mieszkańców). Spośród nich najliczniejszą grupę stanowią czytelnicy z sołectwa Hyżne. Biorąc pod uwagę wskaźnik liczby czytelników na 1 000 mieszkańców to najwyższy notowany jest dla obszaru porównawczego 2 Dylągówka (161,9), następnie obszar 1 Brzezówka (158,0) oraz Hyżne (142,4). Najniższy wskaźnik w zakresie czytelnictwa zanotowano na obszarze 7 Wólka Hyżneńska, 3 Grzegorzówka oraz 5 Nieborów. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 14 Czytelnicy bibliotek na 1 000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców	Liczba osób zapisanych do biblioteki	Czytelnicy bibliotek na 1000 mieszkańców
Obszar 1	Brzezówka	595	94	158,0
Obszar 2	Dylągówka	1 019	165	161,9
Obszar 3	Grzegorzówka	572	52	90,9
Obszar 4	Hyżne	2 859	407	142,4
Obszar 5	Nieborów	318	31	97,5
Obszar 6	Szklary	950	102	107,4
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	749	50	66,8
Gmina		7 062	901	127,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Hyżnem

Grafika 14 Liczba organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców

Źródło: Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Hyżnem

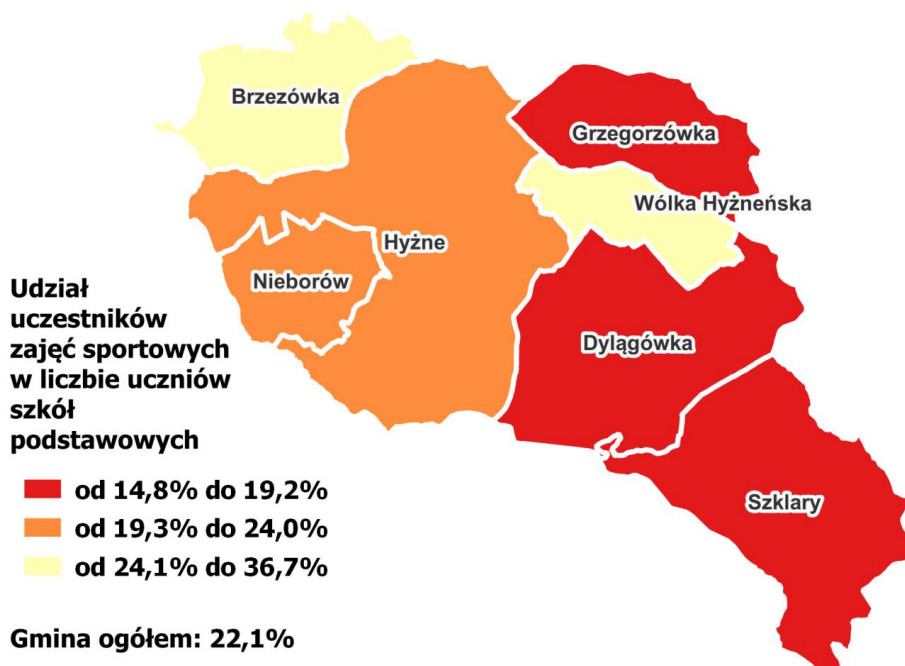
Uczestnictwo w sporcie to forma aktywności społecznej oraz przejaw korzystania z oferty instytucji publicznych i organizacji pozarządowych. Na potrzeby diagnozy delimitacyjnej wzięto pod uwagę liczbę uczniów / uczennic zapisanych do klubów sportowych w każdej z jednostek porównawczych. Z analizy wynika, że łącznie na terenie gminy do klubów sportowych zapisanych jest 136 uczniów. Spośród nich najliczniejszą grupę stanowią uczniowie / uczennice z sołectwa Hyżne. Biorąc pod uwagę odsetek uczniów / uczennic uczęszczających na zajęcia sportowe to, najwyższy ich odsetek stanowią mieszkańcy sołectwa Brzezówka (27,1%) oraz Wólka Hyżneńska (36,7%). Najniższy odsetek uczniów / uczennic zapisanych do miejscowych klubów sportowych zanotowano na obszarze 6 Szklary (14,8%), obszarze 2 Dylągówka (18,9%) oraz obszarze 3 Grzegorzówka (19,2%). Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 15 Uczestnicy zajęć sportowych

Obszary porównawcze		Liczba uczniów / uczennic	Liczba osób zapisanych do klubów sportowych	Uczestnicy / uczestniczki zajęć sportowych
Obszar 1	Brzezówka	59	16	27,1%
Obszar 2	Dylągówka	95	18	18,9%
Obszar 3	Grzegorzówka	73	14	19,2%
Obszar 4	Hyżne	242	58	24,0%
Obszar 5	Nieborów	35	7	20,0%
Obszar 6	Szklary	81	12	14,8%
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	30	11	36,7%
Średnia		615	136	22,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Hyżnem

Grafika 15 Udział uczestników zajęć sportowych w liczbie uczniów szkół podstawowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Hyżnem

4.3 Wskaźniki gospodarcze

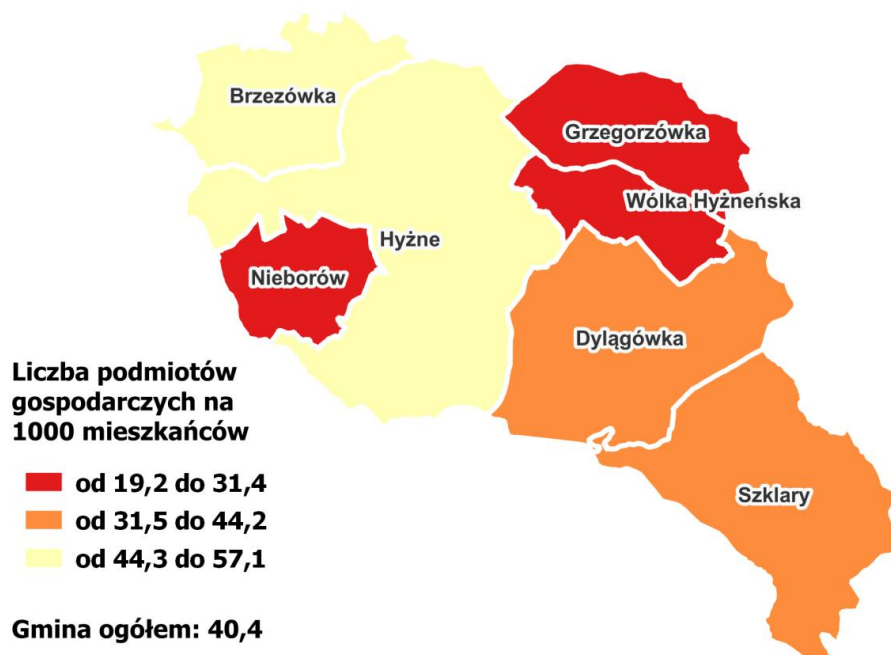
Biorąc pod uwagę wiejski charakter badanej jednostki terytorialnej wskaźniki gospodarcze wyraźnie różnicują wyróżnione obszary. Ze względu na układ przestrzenno – gospodarczy gminy naturalnym miejscem koncentracji działalności gospodarczych znajduje się w Hyżnem. W sołectwie tym prowadzi działalność 130 podmiotów gospodarczych, co stanowi 45,6% wszystkich firm w gminie. Dla tej jednostki porównawczej wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców wynosi 45,5 i jest najwyższy w gminie. Najmniej zarejestrowanych działalności w stosunku do liczby mieszkańców znajduje się na obszarze 3 Grzegorzówka, obszarze 5 Nieborów oraz obszarze 7 Wólka Hyżneńska. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 16 Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców
Obszar 1	Brzezówka	595	34	57,1
Obszar 2	Dylągówka	1 019	45	44,2
Obszar 3	Grzegorzówka	572	11	19,2
Obszar 4	Hyżne	2 859	130	45,5
Obszar 5	Nieborów	318	10	31,4
Obszar 6	Szklary	950	32	33,7
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	749	23	30,7
Gmina		7 062	285	40,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

Grafika 16 Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

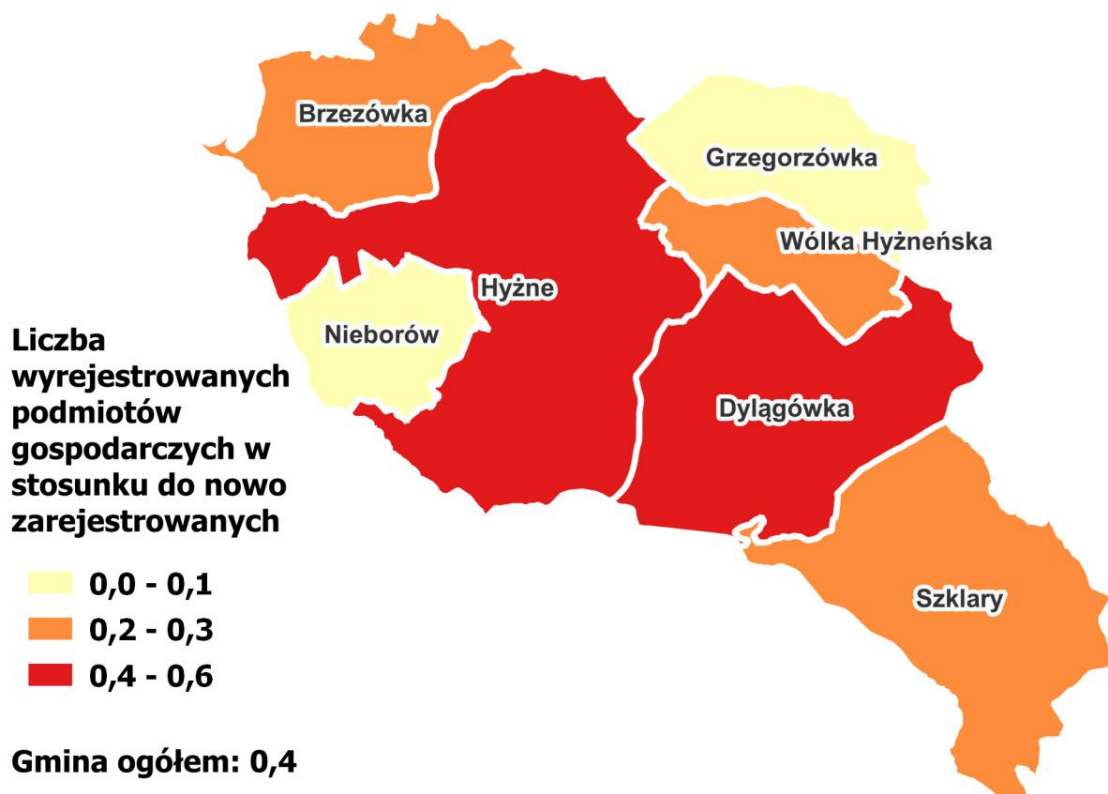
Kolejnym ważnym wskaźnikiem porównawczym w sferze gospodarczej jest pokazanie udziału wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do nowo zarejestrowanych. Ogólnie w 2022 roku w gminie Hyżne utworzono 33 nowe podmioty gospodarcze (stanowi to 11,6% ogółu przedsiębiorstw), przy likwidacji 13. Wskaźnik udziału wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do nowo zarejestrowanych wyniósł 0,4. Najmniej korzystny wskaźnik zanotowano na obszarze 4 Hyżne (0,6) oraz obszarze 2 Dylągówka (0,4). Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 17 Udział wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do nowo zarejestrowanych

Obszary porównawcze		Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych	Udział wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do nowo zarejestrowanych
Obszar 1	Brzezówka	3	1	0,3
Obszar 2	Dylągówka	7	3	0,4
Obszar 3	Grzegorzówka	3	0	0,0
Obszar 4	Hyżne	11	7	0,6
Obszar 5	Nieborów	1	0	0,0
Obszar 6	Szklary	3	1	0,3
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	5	1	0,2
Gmina		33	13	0,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CEIDG oraz biznes.gov.pl

Grafika 17 Udział wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do nowo zarejestrowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

4.4 Wskaźniki środowiskowe

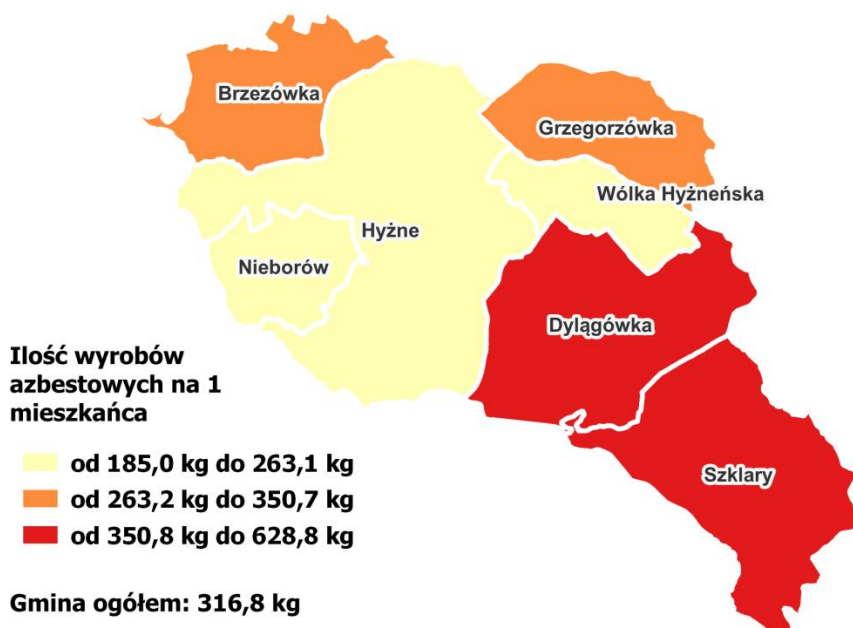
Podając za informacjami Głównego Inspektora Sanitarnego (ww.gov.pl/web/gis) w aktualnym stanie wiedzy naukowej azbest jest substancją o udowodnionym działaniu rakotwórczym dla ludzi. Jest zatem elementem decydującym o jakości życia. Nagromadzenie wyrobów azbestowych przyczynia się do wzrostu zagrożenia chorobowe mieszkańców. Zgodnie z przeprowadzoną inwentaryzacją łączna masa azbestu na nieruchomościach, na których zidentyfikowano wyroby azbestowe wynosi ponad 2,2 tys. ton. Średnio na jednego mieszkańca przypada aż 316 kg azbestu na budynkach. Aby zobrazować problem występowania azbestu na terenie gminy, odniesiono masę występującego azbestu do liczby mieszkańców na danym obszarze. Największą koncentrację azbestu w odniesieniu do liczby mieszkańców zanotowano na obszarze 2 Dylągówka oraz 6 Szklary. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 18 Ilość wyrobów azbestowych na mieszkańca

Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców	Masa azbestu na nieruchomościach, na których zidentyfikowano wyroby azbestowe [kg]	Ilość wyrobów azbestowych na mieszkańca [kg/mieszkańca]
Obszar 1	Brzezówka	595	173 775	292,1
Obszar 2	Dylągówka	1 019	479 932	471,0
Obszar 3	Grzegorzówka	572	200 618	350,7
Obszar 4	Hyżne	2 859	529 345	185,2
Obszar 5	Nieborów	318	58 816	185,0
Obszar 6	Szklary	950	597 352	628,8
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	749	197 088	263,1
Gmina		7 062	2 236 926	316,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Hyżnem

Grafika 18 Ilość wyrobów azbestowych na mieszkańca

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Hyżnem

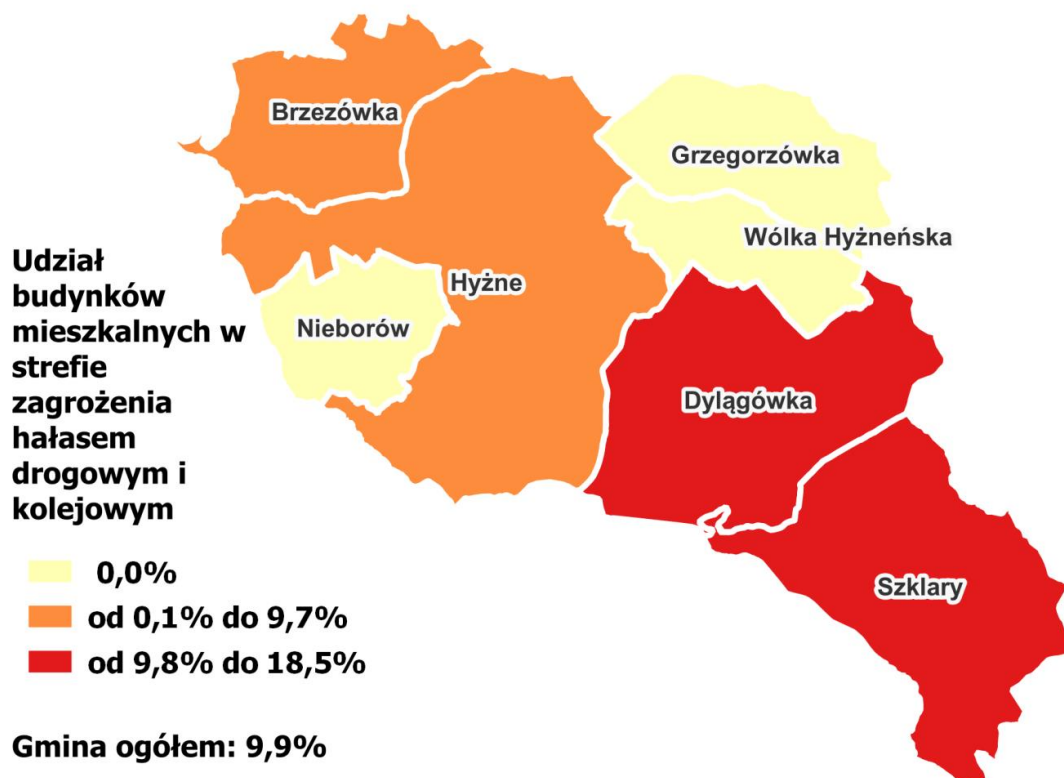
Zamieszkiwanie w strefach zagrożonych hałasem może nie tylko obniżać komfort życia, ale również wpływać na pogorszenie się stanu zdrowia (strefa w odległości 100 m od linii kolejowych, autostrad, dróg ekspresowych i głównych i ruchu przyspieszonego oraz 50 m od dróg głównych). W całej gminie Hyżne 9,9% wszystkich budynków mieszkalnych znajduje się w tej strefie, a wartość ta jest wyższa jedynie w dwóch obszarach. Najwyższy odsetek budynków mieszkalnych zagrożonych hałasem drogowym i kolejowym występuje w obszarze 6 Szklary (18,5%) oraz obszarze 2 Dylągówka (18,3%). Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 19 Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym

Obszary porównawcze		Budynki mieszkalne w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Liczba budynków mieszkalnych	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym
Obszar 1	Brzezówka	21	231	9,1%
Obszar 2	Dylągówka	63	345	18,3%
Obszar 3	Grzegorzówka	0	190	0,0%
Obszar 4	Hyżne	89	913	9,7%
Obszar 5	Nieborów	0	126	0,0%
Obszar 6	Szklary	61	329	18,5%
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	0	223	0,0%
Gmina		234	2 357	9,9%

Źródło: BDOT (Baza danych obiektów topograficznych)

Grafika 19 Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym

Źródło: BDOT (Baza danych obiektów topograficznych)

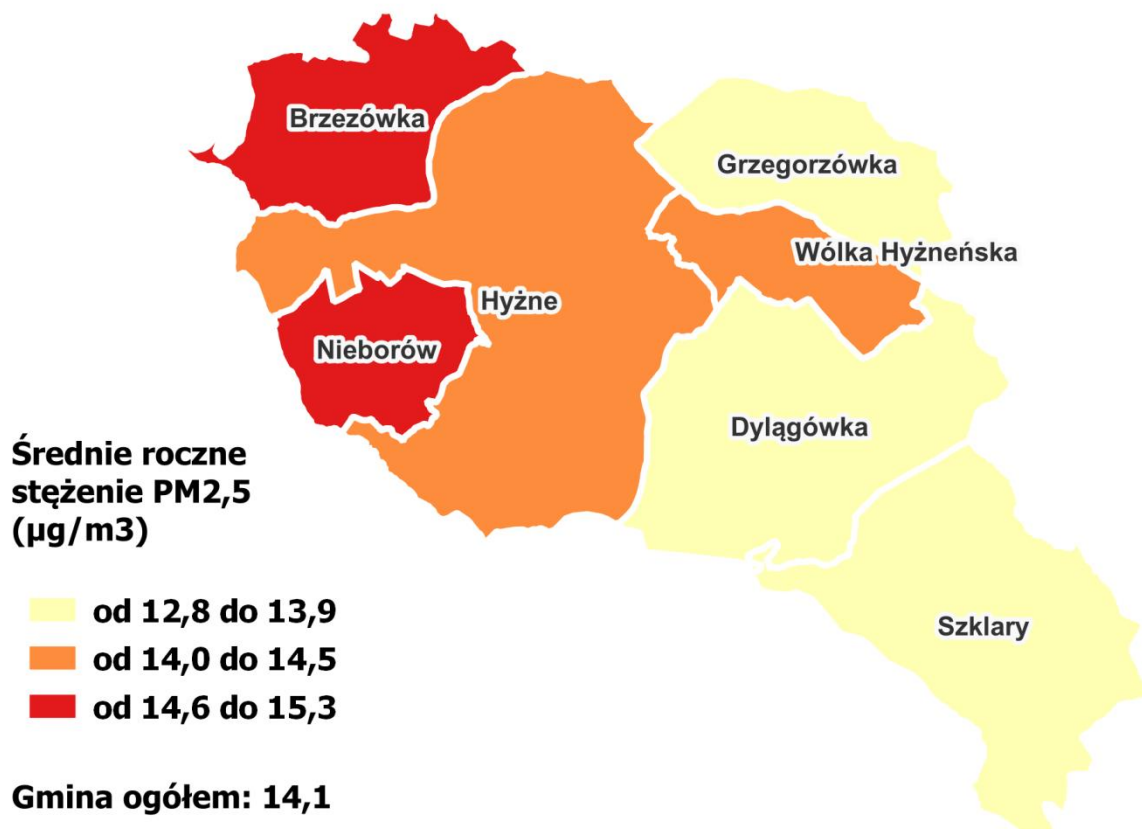
Następna analizowana zmienna w odniesieniu do środowiska naturalnego dotyczy wskaźnika jakościowego – jakości powietrza atmosferycznego, który istotnie wpływa na poziom życia mieszkańców gminy. Istotny wpływ na jakość powietrza ma ponadto przebieg dróg oraz natężenie ruchu (często związane z koncentracją podmiotów gospodarczych, czy punktów świadczących usługi publiczne). Na potrzeby niniejszego opracowania dokonano jakościowej oceny wskaźnika w zakresie średniorocznego natężenia PM2.5 (pyłu zawieszonego). Ze względu na zagęszczenie zabudowy, przebieg głównych traktów komunikacyjnych oraz zagęszczenie usług publicznych, najniższymi ocenianymi jednostkami pod kątem jakości powietrza są obszary 1 Brzeźówka oraz 5 Nieborów. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 20 Jakość powietrza

Obszary porównawcze		Średnie roczne stężenie PM2.5
Obszar 1	Brzeźówka	15,3
Obszar 2	Dylągówka	13,5
Obszar 3	Grzegorzówka	13,9
Obszar 4	Hyżne	14,5
Obszar 5	Nieborów	14,6
Obszar 6	Szklary	12,8
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	14,1
Gmina		14,1

Źródło: <https://powietrze.gios.gov.pl/>

Grafika 20 Jakość powietrza

Źródło: opracowanie własne

4.4 Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne

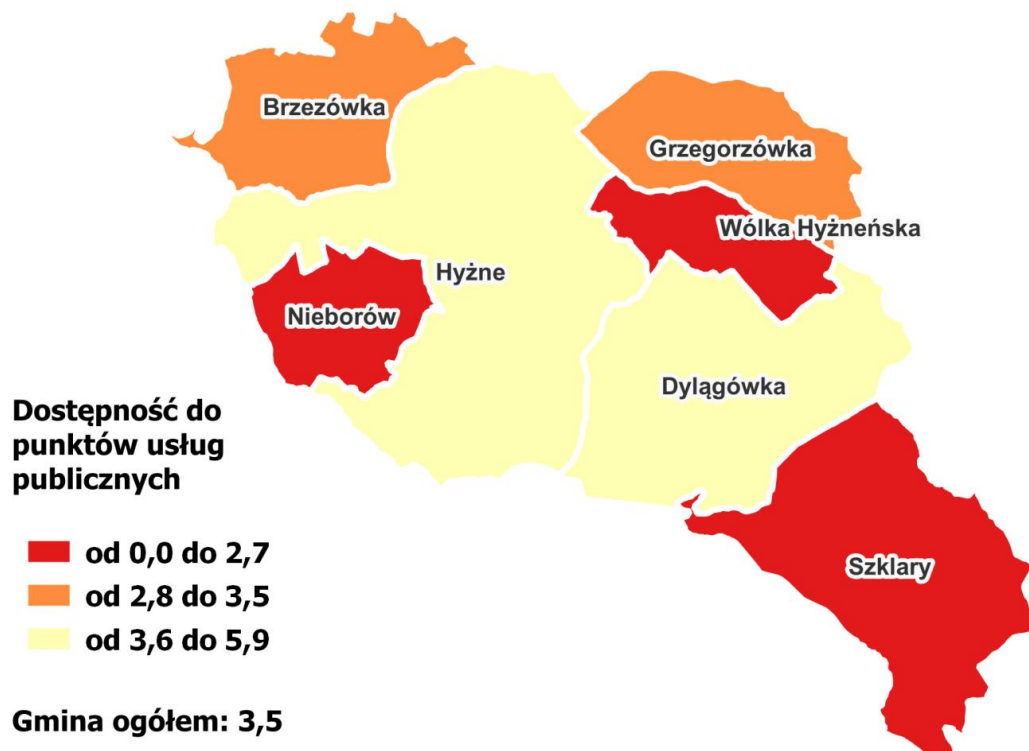
Sfera przestrzenno-funkcjonalna dotyczy dostępności do usług istotnych społecznie, które mają znaczący wpływ na jakość życia mieszkańców. Pierwszym analizowanym wskaźnikiem jest problem dostępności usług społecznych (apteki, biblioteki, banki, poczta, urząd, instytucje kultury, świetlice) w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. Średnia wartość wskaźnika dla gminy Hyżne wynosi 3,5, jednak w trzech obszarach gminy wskaźnik ten jest niższy od wartości średniej. Najgorzej pod tym względem wypada obszar 5 Nieborów (brak tego typu placówki) oraz 6 Szklary (2,1) i Wólka Hyżneńska (2,7). Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 21 Dostępność usług społecznych na 1 000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Liczba instytucji	Liczba mieszkańców	Dostępność usług społecznych (apteki, biblioteki, banki, poczta, urząd, instytucje kultury, świetlice) na 1000 mieszkańców
Obszar 1	Brzezówka	2	595	3,4
Obszar 2	Dylągówka	6	1 019	5,9
Obszar 3	Grzegorzówka	2	572	3,5
Obszar 4	Hyżne	11	2 859	3,8
Obszar 5	Nieborów	0	318	0,0
Obszar 6	Szklary	2	950	2,1
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	2	749	2,7
Gmina		25	7 062	3,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Hyżnem

Grafika 21 Dostępność usług społecznych na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Hyżnem

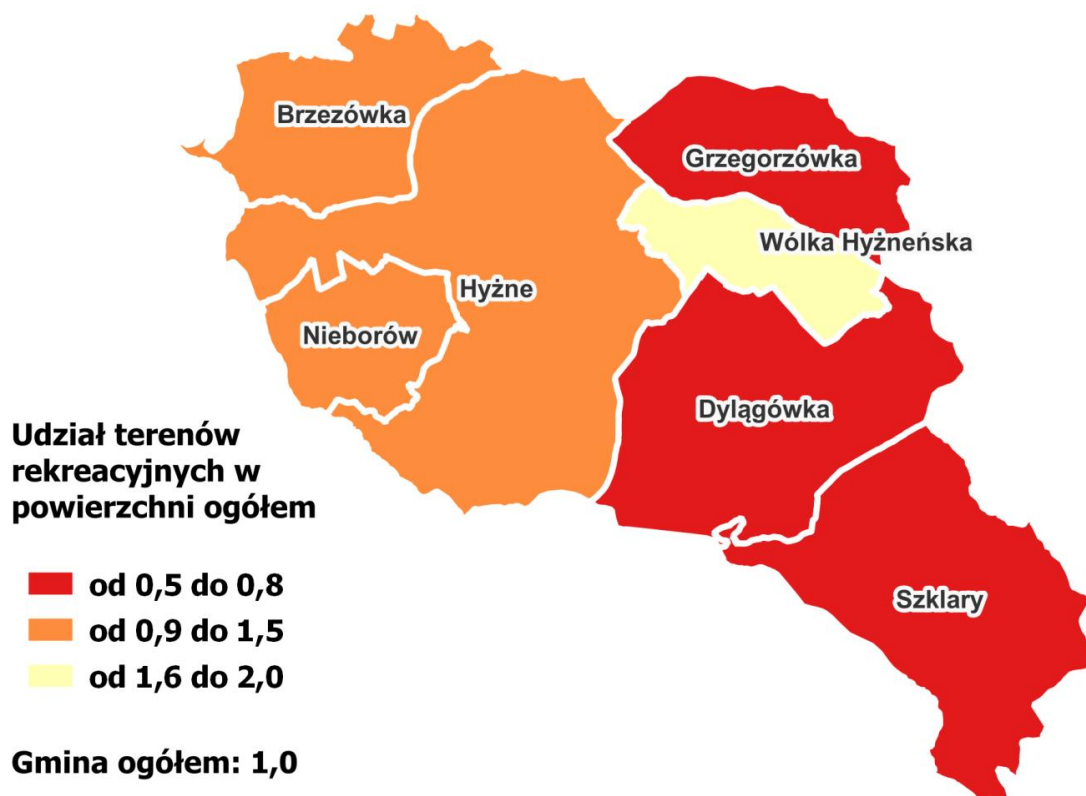
Kolejnym analizowanym wskaźnikiem z zakresu sfery przestrzenno-funkcjonalnej jest liczba terenów rekreacyjnych przypadająca na dany obszar porównawczy. Do obliczenia wskaźnika przyjęto zlokalizowane na danym obszarze place zabaw, siłownie terenowe oraz miejsca lokalizacji małej architektury rekreacyjnej. Dostęp do zagospodarowanych terenów rekreacyjnych jest ważnym elementem decydującym o jakości życia, przyjmując zasadę, że takie miejsca mają również funkcję integracyjną. Najkorzystniejszy poziom wskaźnika liczby terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem notujemy na obszarze 7 Wólka Hyżneńska (2,0), przy średniej dla gminy wynoszącej 1,0. Najniższy z kolei notowany jest na obszarze 6 Szklary, 3 Grzegorzówka oraz 2 Dylągówka.

Tabela 22 Udział liczby terenów rekreacyjnych w zasobie gminnym do powierzchni

Obszary porównawcze		Liczba terenów rekreacyjnych	Powierzchnia obszaru porównawczego	Udział terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem
Obszar 1	Brzezówka	8	5,2	1,5
Obszar 2	Dylągówka	8	9,6	0,8
Obszar 3	Grzegorzówka	3	4,9	0,6
Obszar 4	Hyżne	15	15,6	1,0
Obszar 5	Nieborów	5	3,3	1,5
Obszar 6	Szklary	5	9,6	0,5
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	6	3,0	2,0
Gmina		50	51,3	1,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Hyżnem

Grafika 22 Udział terenów rekreacyjnych w zasobie gminnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Hyżnem

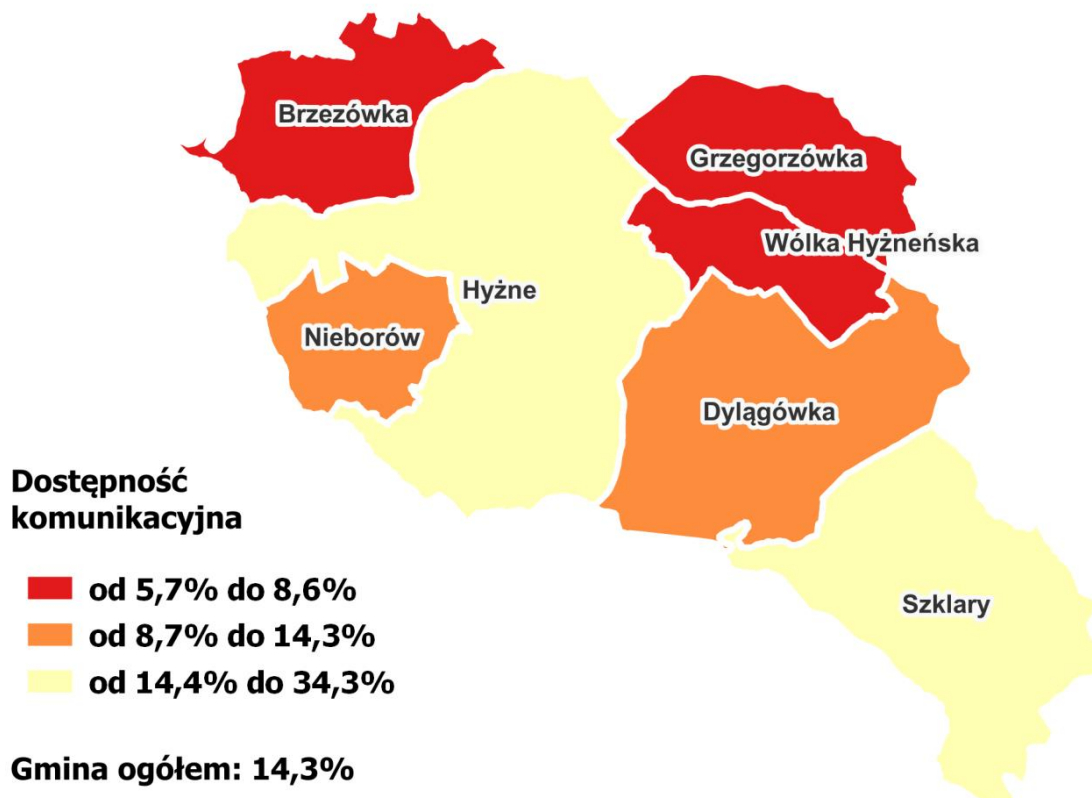
Poziom skomunikowania i dostępu mieszkańców do komunikacji publicznej jest szczególnie istotny w odniesieniu do możliwości dojazdu do instytucji społecznych oraz zakładów pracy, które znajdują się poza ich miejscem zamieszkania. Dostępność komunikacyjna to wskaźnik obrazujący to, jaki procent wszystkich przystanków w gminie znajduje się na danym obszarze porównawczym. Najwyższy poziom dostępności komunikacyjnej charakteryzuje obszary 4 Hyżne oraz 6 Szklary. W najtrudniejszej sytuacji są mieszkańcy obszaru 1 Brzeźówka, 7 Wólka Hyżneńska oraz 3 Grzegorzówka. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 23 Poziom dostępności komunikacyjnej (dane w %)

Obszary porównawcze		Liczba przystanków	Dostępność komunikacyjna
Obszar 1	Brzeźówka	2	5,7%
Obszar 2	Dylągówka	5	14,3%
Obszar 3	Grzegorzówka	3	8,6%
Obszar 4	Hyżne	12	34,3%
Obszar 5	Nieborów	4	11,4%
Obszar 6	Szklary	7	20,0%
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	2	5,7%
Gmina		35	14,3%

Źródło: BDOT (Baza danych obiektów topograficznych)

Grafika 23 Poziom dostępności komunikacyjnej (dane w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT (Baza danych obiektów topograficznych)

Poziom dostępu mieszkańców do infrastruktury turystycznej jest szczególnie istotny w odniesieniu do oceny jakości życia na danym obszarze. Jest to wskaźnik obrazujący długość zagospodarowanych

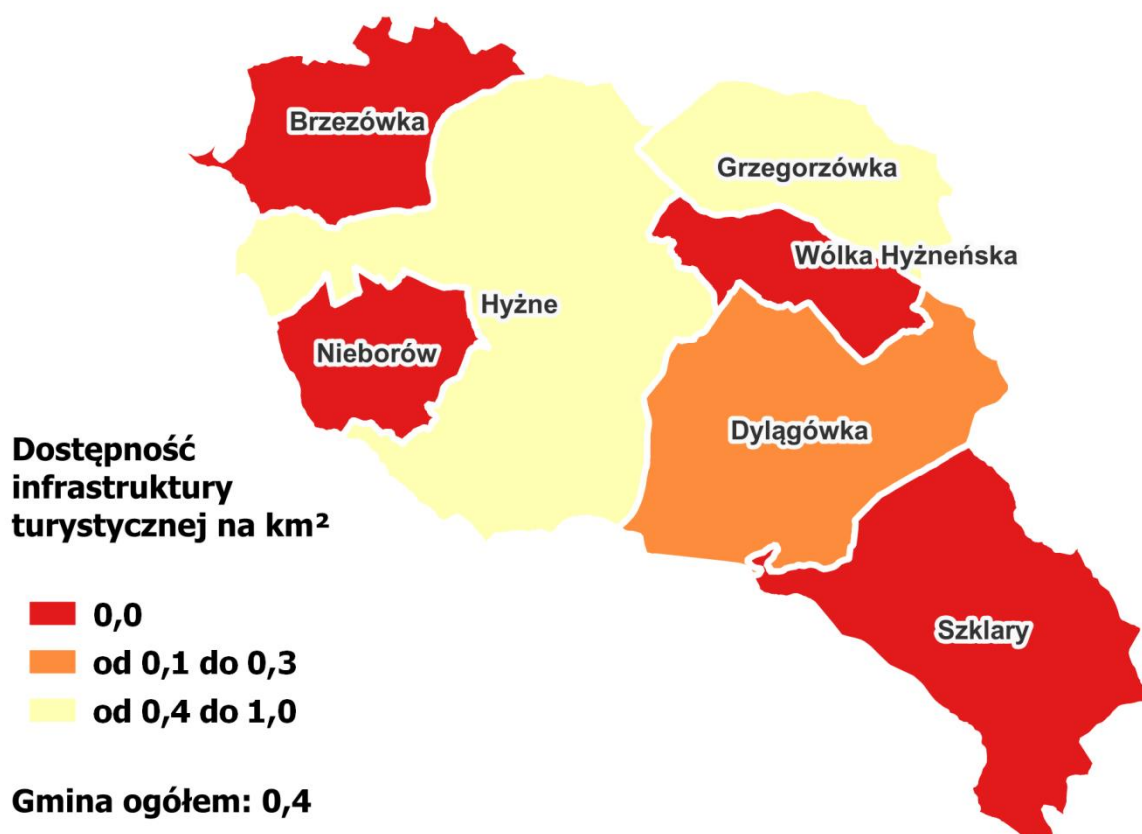
szlaków w odniesieniu do powierzchni jednostki porównawczej. Analiza wykazała, że najwyższy poziom dostępności infrastruktury turystycznej na km² charakteryzuje obszary 3 Grzegorzówka oraz 4 Hyżne. W gminie Hyżne występują obszary, w których notuje się brak zagospodarowanych szlaków. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 24 Poziom dostępności infrastruktury turystycznej

Obszary porównawcze		Długość szlaków turystycznych pieszych	Powierzchnia [km ²]	Dostępność infrastruktury turystycznej na km ²
Obszar 1	Brzezówka	0	5	0,00
Obszar 2	Dylągówka	3	10	0,31
Obszar 3	Grzegorzówka	5	5	1,02
Obszar 4	Hyżne	11	16	0,67
Obszar 5	Nieborów	0	3	0,00
Obszar 6	Szklary	0	10	0,00
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	0	3	0,00
Gmina		19	51,3	0,36

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Hyżnem

Grafika 24 Poziom dostępności infrastruktury turystycznej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Hyżnem

Dostępność opieki zdrowotnej na 1 000 mieszkańców jest wskaźnikiem obrazującym ważny aspekt jakim jest bezpieczeństwo zdrowotne. Na potrzeby prowadzonej delimitacji dostępność wykazywana jest na podstawie funkcjonujących na danym obszarze podmiotów opieki zdrowotnej (PKD 86).

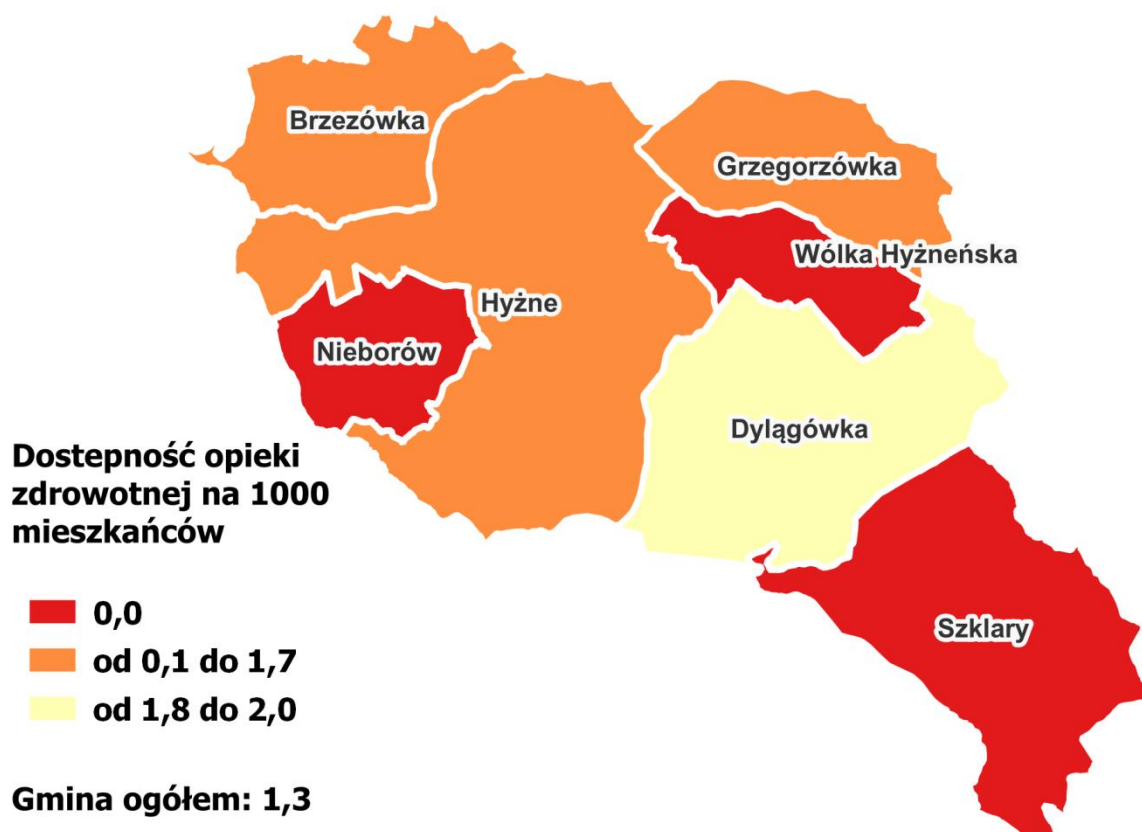
W gminie Hyżne prowadzi działalność 9 podmiotów opieki zdrowotnej. Największa ich liczba prowadzi działalność na terenie sołectwa Hyżne. Najwyższy poziom dostępu do podmiotów opieki zdrowotnej w odniesieniu do liczby mieszkańców charakteryzuje obszary 5 Nieborów, 6 Szklary oraz 7 Wólka Hyżneńska. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 25 Dostępność opieki zdrowotnej na 1 000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Liczba podmiotów opieki zdrowotnej wg PKD (86)	Liczba mieszkańców	Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców
Obszar 1	Brzezówka	1	595	1,7
Obszar 2	Dylągówka	2	1 019	2,0
Obszar 3	Grzegorzówka	1	572	1,7
Obszar 4	Hyżne	5	2 859	1,7
Obszar 5	Nieborów	0	318	0,0
Obszar 6	Szklary	0	950	0,0
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	0	749	0,0
Gmina		9	7 062	1,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Grafika 25 Dostępność opieki zdrowotnej na 1 000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Kolejnym wskaźnikiem obrazującym jakość życia w odniesieniu do aspektów środowiskowych są występujące tereny urządzone, które sprzyjają rekreacji oraz podnoszą jakość powietrza atmosferycznego i tym samym jakości życia. Na potrzeby prowadzonej delimitacji poddano analizie

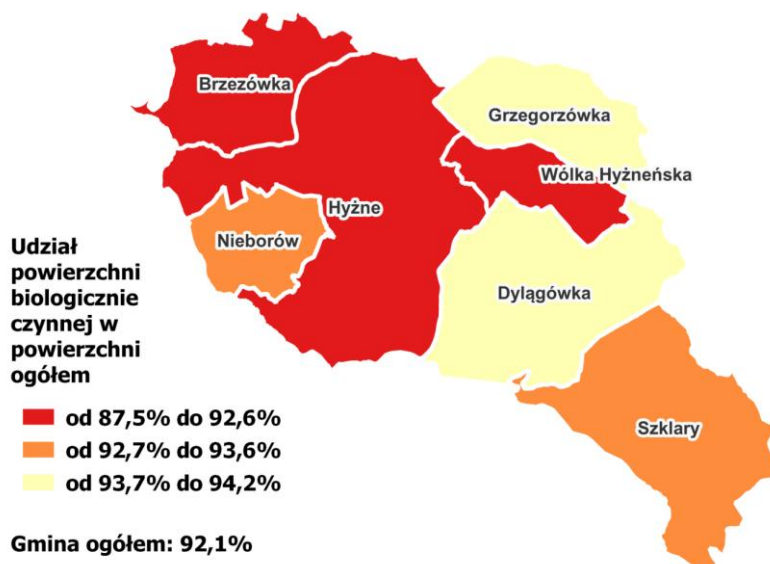
występujące tereny biologicznie czynne. Tereny biologicznie czynne to obszar z nawierzchnią ziemną urządzonej w sposób zapewniający naturalną wegetację oraz wody powierzchniowe na tym terenie. Na terenie gminy Hyżne ogólna powierzchnia terenów biologicznie czynnych wynosi 47,22 km², co stanowi 92,1% całkowitej powierzchni gminy. Obszarem porównawczym, na którym notujemy najwyższy odsetek występowania powierzchni biologicznie czynnej to Dylągówka (94,1%) oraz Grzegorzówka (93,7%). Najniższy procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej notowany jest na obszarze porównawczym 7 Wólka Hyżneńska (87,5%), obszarze 1 Brzezówka (92,6%) oraz obszarze 4 Hyżne (90,2%). Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 26 Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem

Obszary porównawcze		Tereny biologicznie czynna [m ²]	Powierzchnia [m ²]	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem
Obszar 1	Brzezówka	4 846 282	5 233 170	92,6%
Obszar 2	Dylągówka	9 032 947	9 590 696	94,2%
Obszar 3	Grzegorzówka	4 583 717	4 892 822	93,7%
Obszar 4	Hyżne	14 092 466	15 629 892	90,2%
Obszar 5	Nieborów	3 115 696	3 328 561	93,6%
Obszar 6	Szklary	8 956 590	9 611 599	93,2%
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	2 597 758	2 968 631	87,5%
Gmina		47 225 456	51 255 371	92,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Grafika 26 Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

4.6 Wskaźniki techniczne

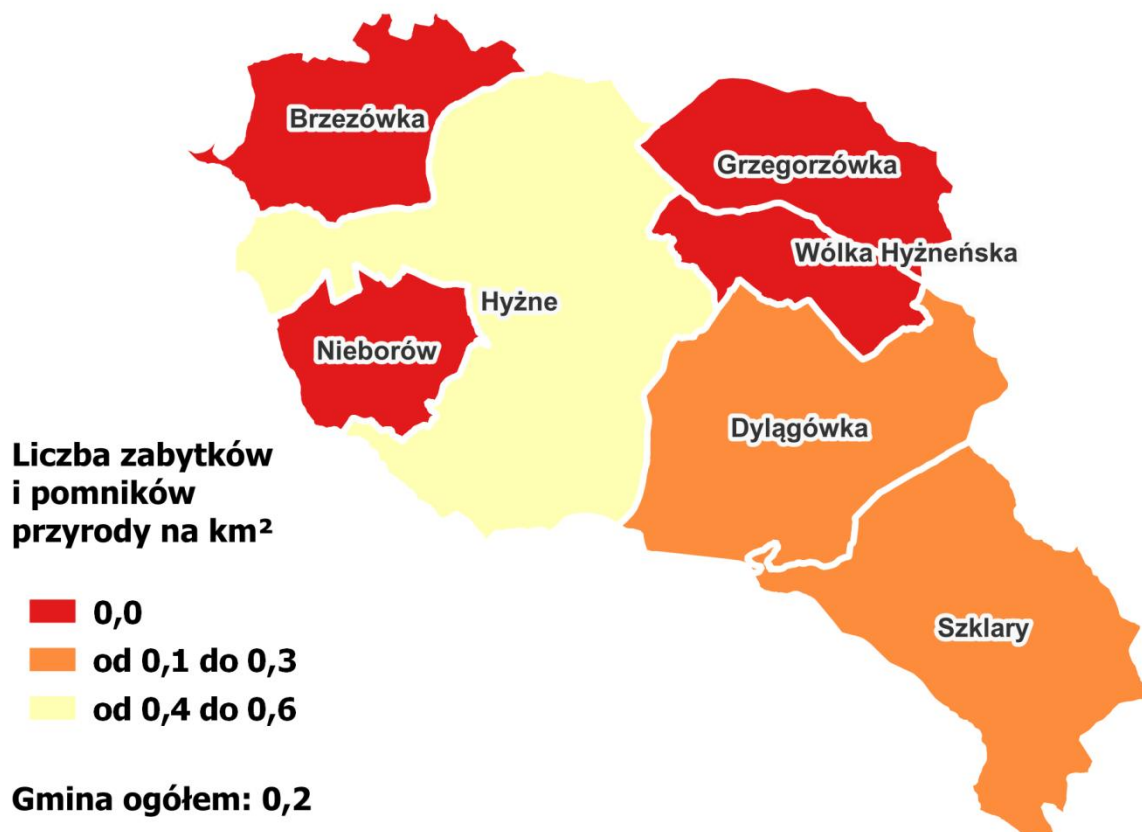
Przegląd wskaźników technicznych w ramach prowadzonego procesu delimitacji ma zobrazować kondycję (czy też potencjał) danego obszaru oraz wstępnie wskazać jego bariery, które utrudniają bądź uniemożliwiają jego rozwój, a także negatywnie oddziałują na jakość życia mieszkańców. Sołectwo Hyżne to obszar o większej koncentracji obiektów zabytkowych i pomników przyrody, co jednocześnie jest związane ze szczególnym zapotrzebowaniem na prowadzenie prac inwestycyjnych, czy konserwatorskich. Występujące obiekty zabytkowe z jednej strony są przejawem bogatego (a zwłaszcza cennego dla mieszkańców) materialnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, a z drugiej strony stanowią duże wyzwanie w związku z koniecznością remontów czy też samego utrzymania. Analiza wskaźników technicznych ma za zadanie zobrazować kondycję danego obszaru oraz wskazać jego mankamenty, które utrudniają, bądź uniemożliwiają jego rozwój, a także negatywnie oddziałują na jakość życia mieszkańców.

Pierwszym analizowanym wskaźnikiem technicznym jest liczba obiektów zabytkowych (nieruchomych) oraz pomników przyrody w przeliczeniu na jednostkę powierzchni. Łącznie w gminie Hyżne notuje się 11 takich obiektów. Średnia wartość wskaźnika w gminie wynosi 0,2 jednakże jest ona zróżnicowana biorąc pod uwagę poszczególne obszary porównawcze. Najbogatszym pod tym względem obszarem jest Hyżne (wskaźnik 0,6) co jest wartością znacznie wyższą niż średnia dla całej gminy. Na pozostałych obszarach porównawczych wskaźnik ten jest niższy od średniej. Na czterech z siedmiu obszarów nie występuje żaden z podanych obiektów. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 27 Liczba zabytków i pomników przyrody na km²

Obszary porównawcze		Powierzchnia [km ²]	Liczba zabytków i pomników przyrody	Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²
Obszar 1	Brzeźówka	5,2	0	0,0
Obszar 2	Dylągówka	9,6	1	0,1
Obszar 3	Grzegorzówka	4,9	0	0,0
Obszar 4	Hyżne	15,6	9	0,6
Obszar 5	Nieborów	3,3	0	0,0
Obszar 6	Szklary	9,6	1	0,1
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	3,0	0	0,0
Gmina		51,3	11	0,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Hyżnem

Grafika 27 Liczba zabytków i pomników przyrody na km²

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Hyżnem

Dla opisu kondycji gminy w zakresie infrastruktury, przeprowadzono analizę liczby obiektów użyteczności publicznej dostosowanych w zakresie energooszczędności. Zbierając dane wzięto pod uwagę konieczność dokonania termomodernizacji oraz innych działań na rzecz optymalizacji energetycznej.

Łącznie na terenie gminy Hyżne, 22 budynki użyteczności publicznej zostały dostosowane (lub dostosowane częściowo) w zakresie energooszczędności. Stanowi to 85% wszystkich tego typu obiektów w gminie. Analiza danych wykazała, że najwięcej obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji znajduje się na obszarze 4 Hyżne.

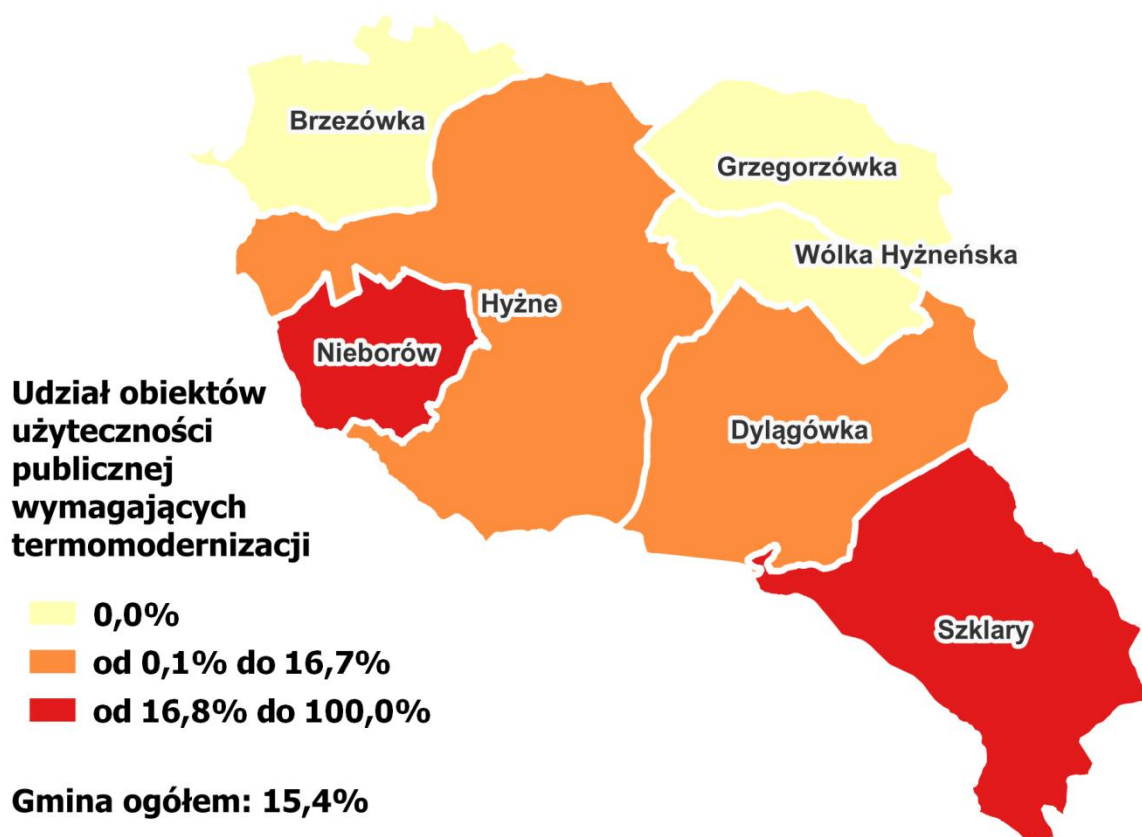
Jako, że budynki użyteczności publicznej stanowią w dużej mierze bazę dla podejmowanych miękkich (społecznych) działań rewitalizacyjnych, działania z zakresu energooszczędności powinny być podejmowane w jak najszerszym zakresie. Aktualnie na terenie gminy Hyżne 4 obiekty wymagają podjęcia działań na rzecz optymalizacji energetycznej. Zlokalizowane są one na obszarze porównawczym 2 Dylągówka, 4 Hyżne, 5 Nieborów oraz 6 Szklary. Biorąc jednak pod uwagę udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji w stosunku do ogólnej ich liczby, to największe potrzeby w tym zakresie występują na obszarze 5 Nieborów (100%), oraz 6 Szklary (33%). Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 28 Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji

Obszary porównawcze		Liczba obiektów użyteczności publicznej	Liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji
Obszar 1	Brzezówka	2	0	0,0%
Obszar 2	Dylągówka	6	1	16,7%
Obszar 3	Grzegorzówka	2	0	0,0%
Obszar 4	Hyżne	9	1	11,1%
Obszar 5	Nieborów	1	1	100,0%
Obszar 6	Szklary	3	1	33,3%
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	3	0	0,0%
Gmina		26	4	15,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Hyżnem

Grafika 28 Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Hyżnem

Analizowany poniżej wskaźnik prezentuje skalę potrzeb w zakresie konieczności dostosowania obiektów do osób o szczególnych potrzebach. Na podstawie danych Urzędu Gminy w Hyżnem, oszacowano, iż co najmniej 20 obiektów w gminie wymaga takiego dostosowania (na ogólną liczbę obiektów użyteczności publicznej znajdujących się w gminie, a wynoszącą 26).

Aktualnie na terenie gminy Hyżne 20 obiektów wymaga podjęcia działań na rzecz dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami. Zlokalizowane są one na każdym z obszarów porównawczych. Biorąc jednak pod uwagę udział obiektów użyteczności publicznej wymagających takiego

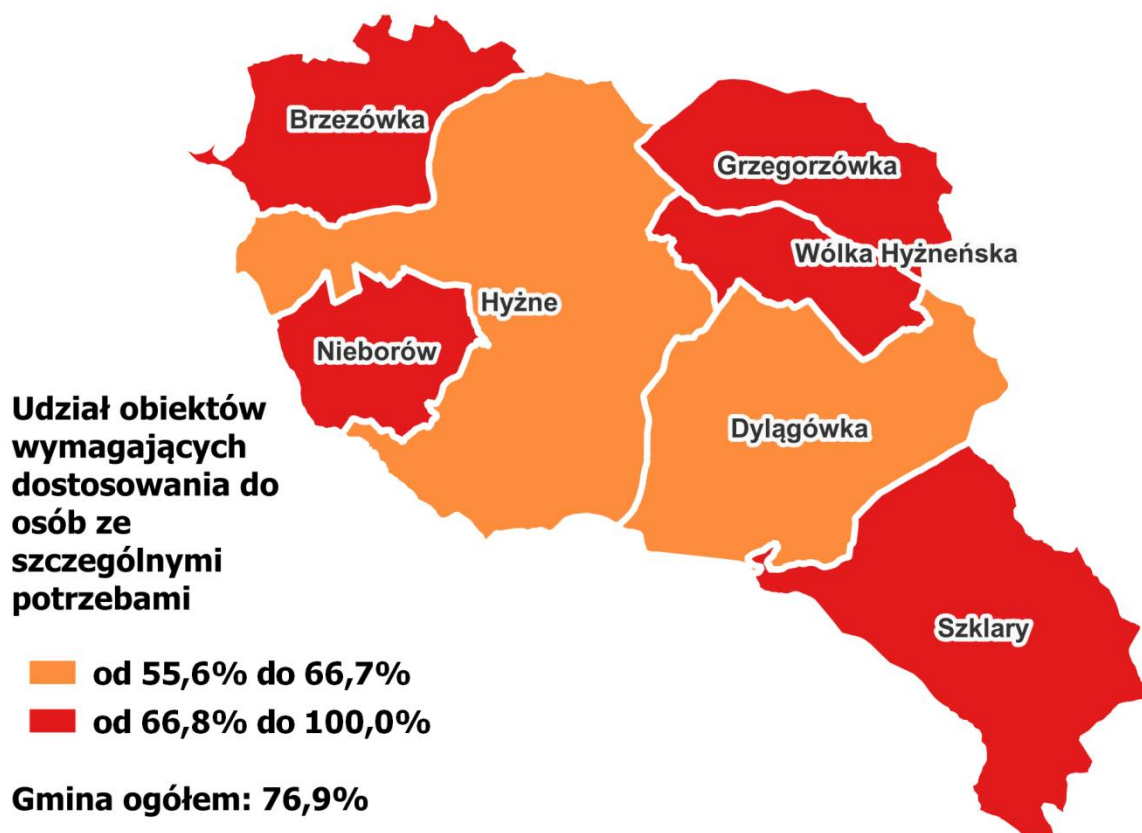
dostosowania do ogólnej ich liczby, to największe potrzeby w tym zakresie występują na obszarze 1 Brzeźówka , 3 Grzegorzówka, 5 Nieborów, 6 Szklary oraz 7 Wólka Hyżneńska. Na tych obszarach porównawczych, żaden z obiektów użyteczności publicznej nie jest dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione są w tabeli oraz grafice zamieszczonej poniżej.

Tabela 29 Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami

Obszary porównawcze		Liczba obiektów użyteczności publicznej	Liczba obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami
Obszar 1	Brzeźówka	2	2	100,0%
Obszar 2	Dylągówka	6	4	66,7%
Obszar 3	Grzegorzówka	2	2	100,0%
Obszar 4	Hyżne	9	5	55,6%
Obszar 5	Nieborów	1	1	100,0%
Obszar 6	Szklary	3	3	100,0%
Obszar 7	Wólka Hyżneńska	3	3	100,0%
Gmina		26	20	76,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Hyżnem

Grafika 29 Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG w Hyżnem

4.7 Podsumowanie

Przeprowadzona analiza czynników problemowych miała na celu identyfikację obszaru zdegradowanego, co pozwoliło na wyznaczenie obszaru rewitalizacji. Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji, teren znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, można wyznaczyć jako zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych,
- środowiskowych,
- przestrzenno-funkcjonalnych,
- technicznych.

Stopień i skalę negatywnych zjawisk obrazują mierniki opisujące powyższe sfery. W przedmiotowym dokumencie poddano analizie wszystkie wymienione sfery, bazując na danych pozyskanych z różnych źródeł oraz ogólnodostępnych opracowań, czy raportów. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, największy nacisk położono na analizę sfery społecznej, dla której zakres danych jest najszerszy, a katalog wskaźników najbardziej rozbudowany z uwagi na możliwość pozyskania wiarygodnych, porównywalnych danych. Poniżej zestawiono bilans wskaźników w formie zbiorczych tabel obrazujących poziom natężenia negatywnych zjawisk społecznych. Kolejne zestawienie prezentuje natomiast syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej. W pierwszej kolejności policzono średnie, a następnie uzyskane wartości poddano normalizacji (odchylenie standardowe). W ten sposób uzyskano porównywalny, syntetyczny wskaźnik degradacji.

Analiza czynników wskazujących na konieczność prowadzenia działań rewitalizacyjnych pokazuje, że obszarem o szczególnym nasileniu zjawisk kryzysowych w Gminie Hyżne jest obszar 4 Hyżne.

Na tym obszarze koncentrują się negatywne zjawiska społeczne oraz istnieje możliwość nasilenia tych zjawisk i ich przenikania na pozostałe części gminy. Wartość syntetycznego wskaźnika degradacji w obszarze społecznym, we wskazanym obszarze, była najwyższa spośród wszystkich jednostek. Wskazuje to na konieczność podjęcia skutecznej interwencji rewitalizacyjnej zarówno w wymiarze społecznym, jak i pozaspocznym. Na wskazanym obszarze koniecznie należy wprowadzić zmiany, dzięki którym ich mieszkańcom będzie się lepiej żyło, pracowało i spędzało czas wolny.

Tabela 30 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna – wartości wskaźników

		Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców	Saldo migracji na 1 000 mieszkańców	Obciążenie demograficzne	Liczba osób bezrobotnych na 1 000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba przestępstw na 1 000 mieszkańców	Liczba zdarzeń drogowych na 1 000 mieszkańców	Liczba klientów pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń ze względu na niepełnosprawność na 1 000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców	Czytelnicy bibliotek na 1 000 mieszkańców	Uczestnicy zajęć sportowych
Brzezówka	Obszar 1	-3,4	-6,7	0,7	31,9	5,3%	5,0	3,4	43,7	875,6	6,7	158,0	0,3
Dylągówka	Obszar 2	2,9	-2,9	0,6	44,2	7,1%	7,9	5,9	25,5	720,3	2,0	161,9	0,2
Grzegorzówka	Obszar 3	-5,2	-10,5	0,7	22,7	3,8%	14,0	1,7	40,2	377,6	3,5	90,9	0,2
Hyżne	Obszar 4	2,4	-15,7	0,7	32,2	5,3%	9,4	6,6	30,1	615,3	2,1	142,4	0,2
Nieborów	Obszar 5	-15,7	-15,7	0,6	15,7	2,5%	3,1	3,1	37,7	119,5	6,3	97,5	0,2
Szklary	Obszar 6	5,3	-12,6	0,7	27,4	4,6%	10,5	7,4	37,9	152,6	2,1	107,4	0,1
Wólka Hyżneńska	Obszar 7	4,0	-8,0	0,5	30,7	4,7%	5,3	2,7	41,4	149,5	2,7	66,8	0,4
Obszar całej gminy (zbiorczo)		1,1	-11,5	0,6	31,6	5,2%	8,6	5,4	34,0	499,2	2,8	127,6	0,2

Źródło: opracowanie własne

Tabela 31 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna – wartości zestandaryzowane

		Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców	Saldo migracji na 1 000 mieszkańców	Obciążenie demograficzne	Liczba osób bezrobotnych na 1 000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba przestępstw na 1 000 mieszkańców	Liczba zdarzeń drogowych na 1 000 mieszkańców	Liczba klientów pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń ze względu na niepełnosprawność na 1 000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców	Czytelnicy bibliotek na 1 000 mieszkańców	Uczestnicy zajęć sportowych	Syntetyczny wskaźnik degradacji
J														
Brzezówka		0,27	-0,75	-0,53	0,30	0,38	-0,77	-0,48	1,08	1,44	-1,52	-1,10	-0,58	-2,2
Dylągówka		-0,58	-1,55	0,53	1,69	1,61	-0,01	0,68	-1,71	0,94	0,81	-1,21	0,56	1,8
Grzegorzówka		0,52	0,03	-0,94	-0,74	-0,66	1,63	-1,21	0,55	-0,17	0,06	0,74	0,52	0,3
Hyżne		-0,52	1,14	-0,45	0,33	0,40	0,41	1,02	-1,01	0,60	0,75	-0,67	-0,14	1,9
Nieborów		1,93	1,13	1,03	-1,53	-1,63	-1,27	-0,58	0,17	-1,01	-1,31	0,56	0,41	-2,1
Szklary		-0,89	0,48	-1,09	-0,21	-0,09	0,70	1,35	0,19	-0,90	0,74	0,29	1,13	1,7
Wólka Hyżneńska		-0,73	-0,48	1,45	0,16	-0,02	-0,69	-0,79	0,73	-0,91	0,47	1,40	-1,90	-1,3
Gmina Hyżne		-0,34	0,24	-0,15	0,26	0,29	0,20	0,45	-0,41	0,22	0,39	-0,27	0,12	1,0

Źródło: opracowanie własne

Tabela 32 Podsumowanie analizy obszarów – pozostałe sfery

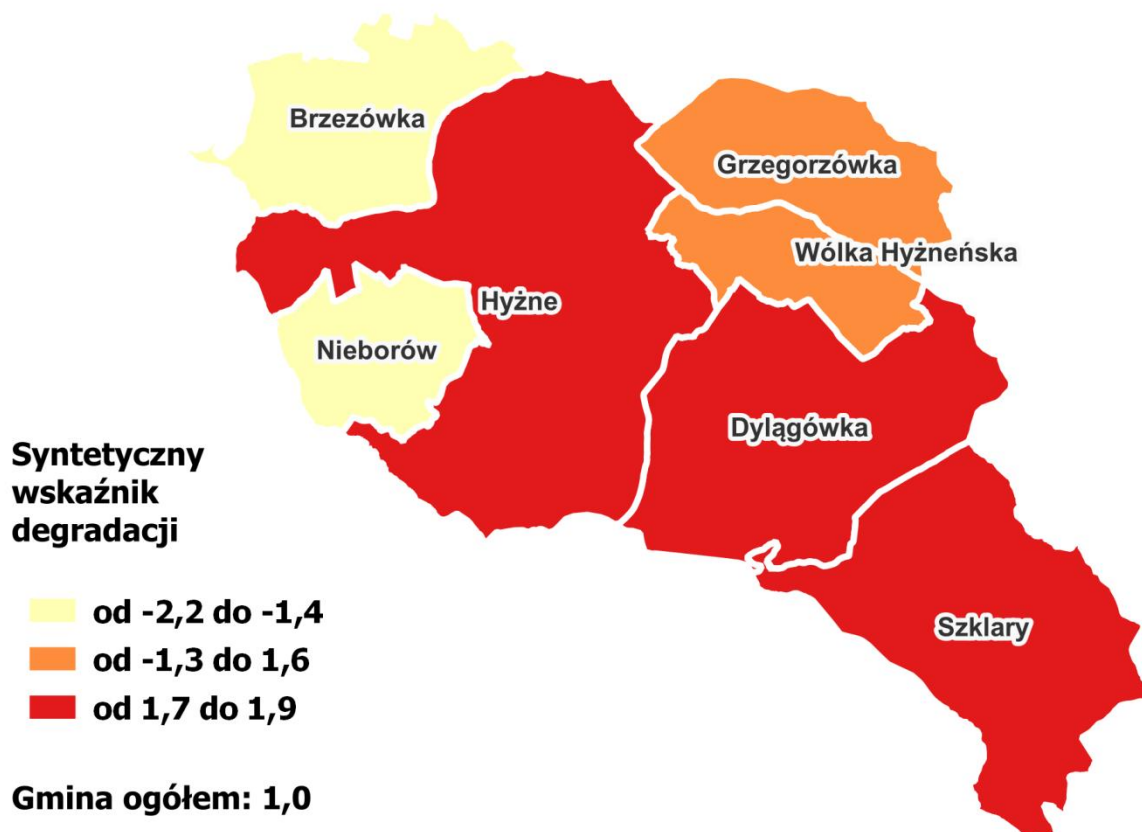
Nazwa obszaru	Numer obszaru	Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców	Udział wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do nowo zarejestrowanych	Ilość wyrobów/mieszkańca [kg/mieszkańca]	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Średnie roczne stężenie PM2.5	Dostępność punktów usług publicznych	Udział terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem
Brzezówka	1	57,1	0,3	292,1	9,1	15,30	3,4	1,5
Dylągówka	2	44,2	0,4	471,0	18,3	13,50	5,9	0,8
Grzegorzówka	3	19,2	0,0	350,7	0,0	13,90	3,5	0,6
Hyżne	4	45,5	0,6	185,2	9,7	14,50	3,8	1,0
Nieborów	5	31,4	0,0	185,0	0,0	14,60	0,0	1,5
Szklary	6	33,7	0,3	628,8	18,5	12,80	2,1	0,5
Wólka Hyżneńska	7	30,7	0,2	263,1	0,0	14,10	2,7	2,0
Gmina Hyżne	Średnia	40,4	0,4	316,8	9,9	14,10	3,5	1,0

Źródło: opracowanie własne

Nazwa obszaru	Numer obszaru	Dostępność komunikacyjna	Dostępność infrastruktury turystycznej na km ²	Dostępność opieki zdrowotnej na 1 000 mieszkańców	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami
Brzezówka	1	5,7	0,0	1,7	92,6	0,00	0,00	100,00
Dylągówka	2	14,3	0,3	2,0	94,2	0,10	16,67	66,67
Grzegorzówka	3	8,6	1,0	1,7	93,7	0,00	0,00	100,00
Hyżne	4	34,3	0,7	1,7	90,2	0,58	11,11	55,56
Nieborów	5	11,4	0,0	0,0	93,6	0,00	100,00	100,00
Szklary	6	20,0	0,0	0,0	93,2	0,10	33,33	100,00
Wólka Hyżneńska	7	5,7	0,0	0,0	87,5	0,00	0,00	100,00
Gmina Hyżne	Średnia	14,3	0,4	1,3	92,1	0,21	15,38	76,92

Źródło: opracowanie własne

Grafika 30 Syntetyczny wskaźnik degradacji w zakresie sfery społecznej

Źródło: opracowanie własne

5. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Rewitalizacja stanowi proces, który poprzez kompleksowe działania ma na celu wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego. Działania te obejmują przede wszystkim kwestie społeczne, ale również gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne. Dodatkowo rewitalizacja zakłada wykorzystanie potencjałów oraz uwarunkowań, którymi charakteryzuje się jednostka wskazana do podjęcia działań. Wyprowadzanie ze stanu kryzysowego następuje poprzez realizację zintegrowanych działań na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni oraz gospodarki. Aby można było konsekwentnie realizować zaplanowane działania, istotne jest właściwe zdefiniowanie obszaru zdegradowanego, a później obszaru rewitalizacji. Pełna diagnoza i analiza przeprowadzona w każdej ze sfer, służyła wyznaczeniu obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji.

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. i art. 9. ust. 1., obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu

dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości,
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
- przestrzenno-funkcjonalnych w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,
- technicznych - w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Zgodnie z art. 10 pkt. 1. **Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa art. 9 ust.1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.** Dodatkowo zgodnie z art. 10 pkt. 2 **Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.**

Na podstawie przeprowadzonej analizy, dla jako obszar zdegradowany, w którym koncentrują się negatywne zjawiska zarówno społeczne, jak i w wymiarze techniczno - gospodarczo - środowiskowym, wyznaczono obszar Hyżne.

Zgodnie z przeprowadzonymi pracami diagnostycznymi jest to obszar o intensywnym natężeniu problemów społecznych (zwłaszcza w zakresie świadczeń pomocy społecznej oraz niskiego przyrostu naturalnego) i współwystępujących problemów w sferze gospodarczej, technicznej środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej.

łącznie obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 124 ha (12,4% powierzchni gminy) oraz jest zamieszkały przez 877 osób (12,4 % mieszkańców). Oznacza to, że wytyczony obszar spełnia wymagania zawarte w ustawie odnośnie obszaru oraz liczby ludności.

Tabela 33 Zestawienie wskaźników obligatoryjnych dla obszaru rewitalizacji

Obszar	Ludność [os.]	% Ludności	Powierzchnia [ha]	% Powierzchni
Obszar zdegradowany	2 859	40,5%	1 563	30,5%
Obszar rewitalizacji	877	12,4%	124	2,4%
Gmina Hyżne	7 062	100,0%	5 126	100%

Źródło: opracowanie własne

Grafika 31 Mapa poglądowa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

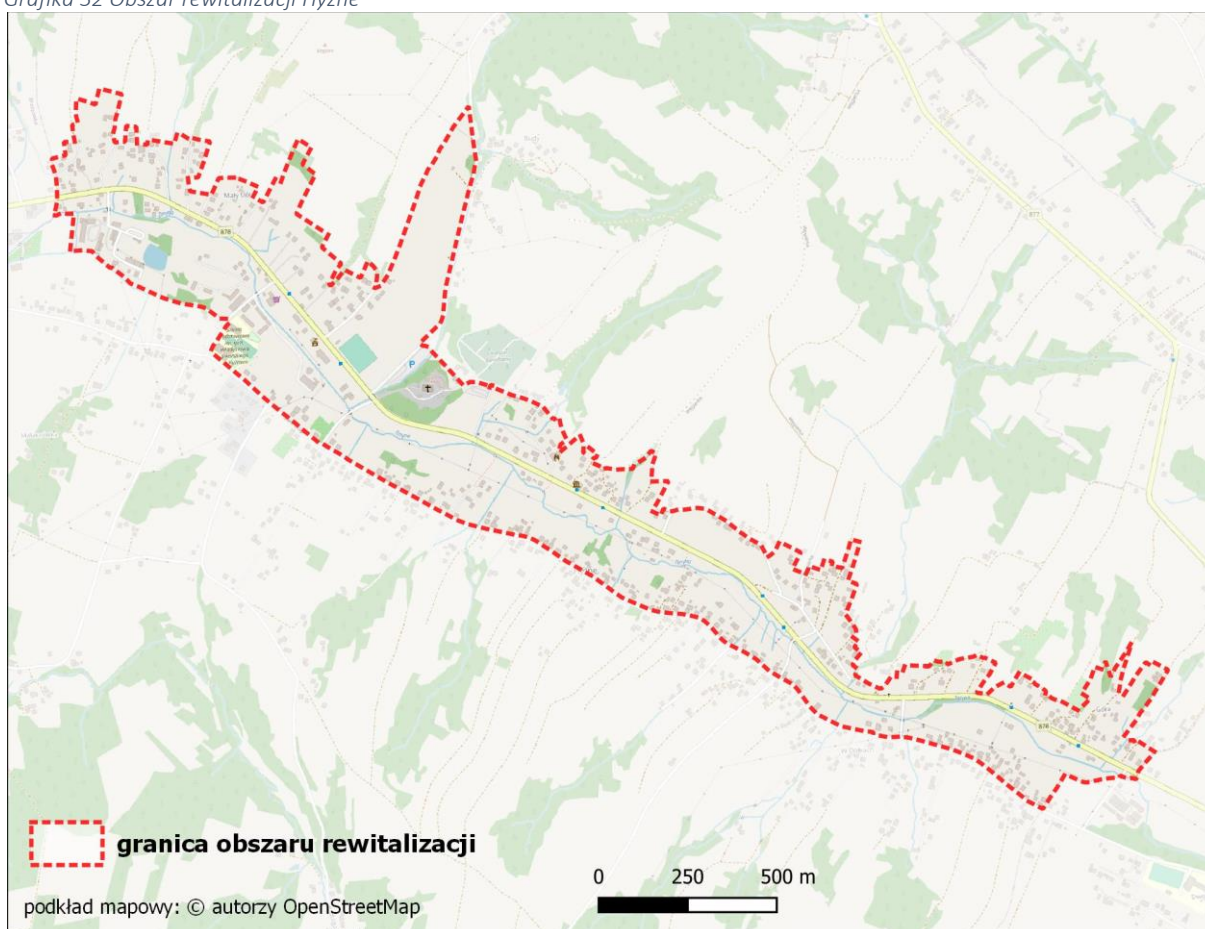
Obszar rewitalizacji Hyżne

Obszar rewitalizacji w Gminie Hyżne położony jest w środkowej części sołectwa Hyżne, wzdłuż głównej ulicy, drogi wojewódzkiej nr 878. Obszar od południowej strony ograniczony jest ulicą Stara Droga. Obszar rewitalizacji pełni ważną funkcję społeczną i gospodarczą dla całej Gminy.

Diagnoza obszaru pozwoliła ustalić, że ze szczególnym natężeniem występują tam problemy związane z niekorzystną migracją, bezrobociem, w tym również z długotrwałym bezrobociem mieszkańców. Jest to szczególnie istotne i widoczne wśród mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Sytuacji tej towarzyszą również problemy związane z bezpieczeństwem objawiające się przestępczością oraz zdarzeniami drogowymi. Obszar ten odznacza się także wysokim poziomem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej przez osoby z niepełnosprawnościami oraz niskim poziomem aktywności obywatelskiej, która przejawia się w relatywnie niewielkiej liczbie działających organizacji pozarządowych. Na tym obszarze zdiagnozowane zostało również występowanie problemów w sferze środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Grafika 32 Obszar rewitalizacji Hyżne

Źródło: opracowanie własne

Spis tabel i grafik

Tabela 1 Wydatki majątkowe inwestycyjne Gminy Hyżne w latach 2014-2021	6
Tabela 2 Zestawienie obszarów porównawczych (ewidencyjnych) w ramach programu rewitalizacji	12
Tabela 3 Kryteria delimitacji	13
Tabela 4 Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców	16
Tabela 5 Saldo migracji na 1 000 mieszkańców	17
Tabela 6 Wskaźnik obciążenia demograficznego	18
Tabela 7 Liczba osób bezrobotnych na 1 000 mieszkańców	19
Tabela 8 Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	20
Tabela 9 Liczba klientów ośrodka pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców	22
Tabela 10 Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1 000 mieszkańców	23
Tabela 11 Liczba przestępstw na 1 000 mieszkańców	24
Tabela 12 Liczba zdarzeń drogowych na 1 000 mieszkańców	25
Tabela 13 Liczba organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców	26
Tabela 14 Czytelnicy bibliotek na 1 000 mieszkańców	27
Tabela 15 Uczestnicy zajęć sportowych	28
Tabela 16 Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców	29
Tabela 17 Udział wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do nowo zarejestrowanych	30
Tabela 18 Ilość wyrobów azbestowych na mieszkańca	31
Tabela 19 Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	32
Tabela 20 Jakość powietrza	33
Tabela 21 Dostępność usług społecznych na 1 000 mieszkańców	34
Tabela 22 Udział liczby terenów rekreacyjnych w zasobie gminnym do powierzchni	35
Tabela 23 Poziom dostępności komunikacyjnej (dane w %)	36
Tabela 24 Poziom dostępności infrastruktury turystycznej	37
Tabela 25 Dostępność opieki zdrowotnej na 1 000 mieszkańców	38
Tabela 26 Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	39
Tabela 27 Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	40
Tabela 28 Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	42
Tabela 29 Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	43
Tabela 30 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna – wartości wskaźników	45
Tabela 31 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna – wartości zestandaryzowane	45
Tabela 32 Podsumowanie analizy obszarów – pozostałe sfery	46
Tabela 33 Zestawienie wskaźników obligatoryjnych dla obszaru rewitalizacji	49
Grafika 1 Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego	4
Grafika 2 Podział ewidencyjny Gminy Hyżne	11
Grafika 3 Podział gminy na jednostki urbanistyczne	12
Grafika 4 Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców	17
Grafika 5 Saldo migracji na 1 000 mieszkańców	18
Grafika 6 Wskaźnik obciążenia demograficznego	19
Grafika 7 Liczba osób bezrobotnych na 1 000 mieszkańców	20
Grafika 8 Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	21
Grafika 9 Liczba klientów pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców	22
Grafika 10 Liczba udzielonych świadczeń ze względu na niepełnosprawność na 1 000 mieszkańców	23
Grafika 11 Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	24
Grafika 12 Liczba zdarzeń drogowych na 1 000 mieszkańców	25
Grafika 13 Liczba organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców	26
Grafika 14 Liczba organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców	27
Grafika 15 Udział uczestników zajęć sportowych w liczbie uczniów szkół podstawowych	28
Grafika 16 Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców	29
Grafika 17 Udział wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do nowo zarejestrowanych	30
Grafika 18 Ilość wyrobów azbestowych na mieszkańca	31
Grafika 19 Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	32
Grafika 20 Jakość powietrza	33
Grafika 21 Dostępność usług społecznych na 1 000 mieszkańców	34

Grafika 22	Udział terenów rekreacyjnych w zasobie gminnym	35
Grafika 23	Poziom dostępności komunikacyjnej (dane w %)	36
Grafika 24	Poziom dostępności infrastruktury turystycznej	37
Grafika 25	Dostępność opieki zdrowotnej na 1 000 mieszkańców	38
Grafika 26	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	39
Grafika 27	Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	41
Grafika 28	Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	42
Grafika 29	Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	43
Grafika 30	Syntetyczny wskaźnik degradacji w zakresie sfery społecznej	47
Grafika 31	Mapa poglądowa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	49
Grafika 32	Obszar rewitalizacji Hyżne	50